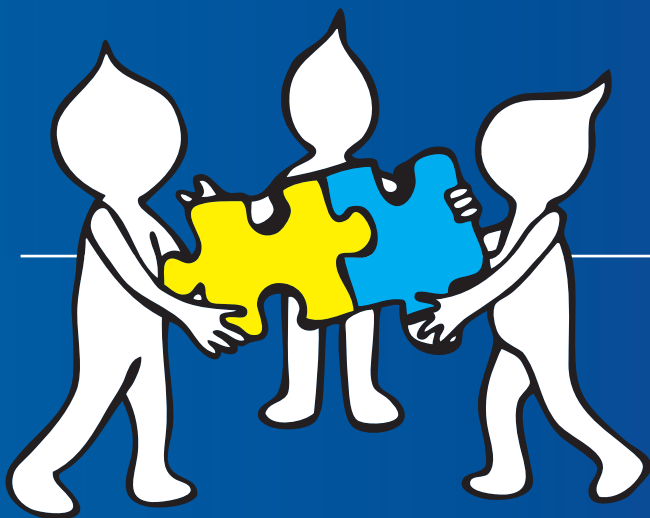

METODICKÁ PŘÍRUČKA

pro výuku **mediace**
na vysokých školách

Dana Rone
Nicole Grmelová
Lucie Andreisová

Dana Rone • Nicole Grmelová • Lucie Andreisová

METODICKÁ PŘÍRUČKA

pro výuku **mediace**
na vysokých školách

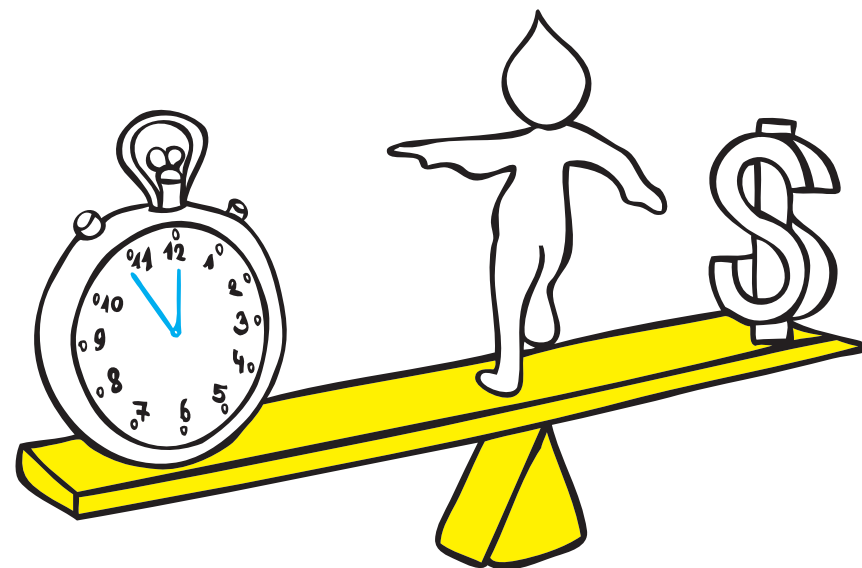
Praha 2019

Vznik této metodické příručky byl podpořen z prostředků Evropské unie. Tato publikace není určena k prodeji. Elektronickou verzi této publikace naleznete na <https://mediation.turiba.lv>.

Obsah

Předmluva k českému vydání	5	Přílohy:	25
1. Úvod a cíl metodické příručky	6	Příloha 1: Seznam doporučených odborných dovedností a kompetencí mediátora	25
1.1 Úvod	6	Příloha 2: Modelové scénáře pro přípravu simulované mediace	27
1.2 Cíle a koncepce předkládané metodiky	6	Příloha 3: Seznam modelových teoretických testových otázek	29
1.3 Obecná doporučení	7	Příloha 4: Směrnice Evropského parlamentu a Rady o některých aspektech mediace v občanských a obchodních věcech	30
1.3.1 Rovnováha mezi teorií a praxí	7	Příloha 5: Zákon o mediaci	36
1.3.2 Sledování videa o procesu mediace pro zvýšení zájmu a angažovanosti studentů.....	8	Příloha 6: Vyhláška Ministerstva spravedlnosti o zkouškách a odměně mediátora	48
1.3.3 Požadavky na ochranu osobních údajů v případě natáčení studentů v průběhu kurzu	10	Příloha 7: Stanovisko Ministerstva spravedlnosti k otázce povinnosti mlčenlivosti ve smyslu ust. § 9 zákona o mediaci	52
1.3.4 Pracovní styl lektora a spolupráce s ostatními akademiky a praxí	10	Příloha 8: Etický kodex Asociace mediátorů České republiky	57
2. Obsah kurzu mediace/osnovy	12		
2.1 Cíl kurzu	12		
2.2 Odborné kompetence mediátora	12		
2.3 Možná témata kurzu mediace	13		
2.4 Hodnocení mediátora – zpětné učení dovedností mediátora	14		
3. Organizace praktických činností a simulovaná mediace	16		
3.1 Velikost skupiny	16		
3.2 Postupně stoupající obtížnost	16		
3.3 Simulovaná mediace	17		
3.4 Online mediace	19		
3.5 Diskuse po simulované mediaci a zpětná vazba	19		
4. Zkouška	20		
4.1 Možné typy zkoušky	20		
4.2 Možné typy zkoušky z mediace	21		
4.2.1 Hodnocení písemné a ústní zkoušky	21		
4.2.2 Hodnocení zkoušky formou simulované mediace	21		
5. Odkazy na další literaturu	22		
6. Závěr	24		

Dana Rone, Nicole Grmelová, Lucie Andreisová:
Metodická příručka pro výuku mediace na vysokých školách.
1. vydání. Praha: TROAS s. r. o., 2019, 60 stran, ISBN: 978-80-88055-06-8.

Recenzovaly: doc. JUDr. Jiřina Hášová, Ph.D., JUDr. Ing. Radka Zahradníková, Ph.D.

Předmluva k českému vydání metodické příručky pro výuku mediace na vysokých školách

---

Autorky by úvodem rády poděkovaly řešitelům projektu všech partnerských univerzit, kteří svými kritickými komentáři přispěli ke zkvalitnění této metodické příručky, za jejich věcné postřehy a připomínky. Poděkování patří také Mgr. Zdeně Pošvicové z katedry anglického jazyka Fakulty mezinárodních vztahů Vysoké školy ekonomické v Praze za rychlý překlad metodické příručky z angličtiny do češtiny. Autorky by konečně chtěly poděkovat doktorandce, Mgr. Ing. Kláře Vítkové, za stylistické zdokonalení českého znění metodické příručky.

Předkládaná metodická příručka je ve srovnání se svým anglickým protějškem dostupným na internetové stránce platformy „Online Study Mediation Platform“ (<https://mediation.turiba.lv>) obohacena o další zdroje v českém jazyce použitelné při výuce mediace. Nad rámec příloh zařazených do anglické verze metodické příručky obsahuje její české vydání také české znění směrnice EU upravující základní principy mediace v občanských a obchodních věcech, český prováděcí zákon o mediaci, vyhlášku Ministerstva spravedlnosti o zkouškách a odměně mediátora a stanovisko Ministerstva spravedlnosti k výkladu povinnosti mlčenlivosti, která mediátorům náleží v souvislosti s výkonem jejich činnosti. Poslední přílohu pak tvoří Etický kodex Asociace mediátorů ČR, se kterým je možné také pracovat v seminární výuce se studenty, například srovnávat jej s Evropským etickým kodexem mediátorů.

Autorky věří, že tato metodická příručka přispěje k rozšíření výuky mediace jako mimosoudního způsobu řešení sporů na českých školách, a vřele přivítají jakoukoliv další zpětnou vazbu odborné i laické veřejnosti pro případné další vydání předkládané metodické příručky.

V Praze dne 22. února 2019

doc. JUDr. Nicole Grmelová, Ph. D.

1. Úvod a cíl metodické příručky

1.1 Úvod

Tento dokument slouží jako praktická příručka (metodika) pro lektory a školitele mediace. Kromě obecných doporučení ohledně mediace týkajících se obsahu a struktury učebních osnov (kurzu) je zvláštní pozornost věnována pořádání simulované mediace (včetně mediace online), neboť to je velmi důležitá součást celkového výcviku mediátora. Podle našich zkušeností lektori a školitelé nemají často odpovídající materiály a dostatečné znalosti pro organizaci výcviku. Tato metodika tak má sloužit lektorům a školitelům jako podpůrný nástroj pro správnou přípravu, vedení, vyhodnocování a získávání zpětné vazby v rámci jejich odborných seminářů a školení o mediaci.

Vzhledem k tomu, že na různých univerzitách je studiu mediace vyhrazena různá časová dotace, koncipovali autoři tuto metodiku pro kurz v délce 24 vyučovacích hodin. Pokud uživatel této metodické příručky připravuje kratší nebo delší kurz mediace, je třeba příslušná doporučení podle potřeby upravit.

Tuto metodiku mohou využít univerzity i další odborné vzdělávací instituce včetně nevládních organizací, které kurzy mediace pro studenty i jiné účastníky pořádají.

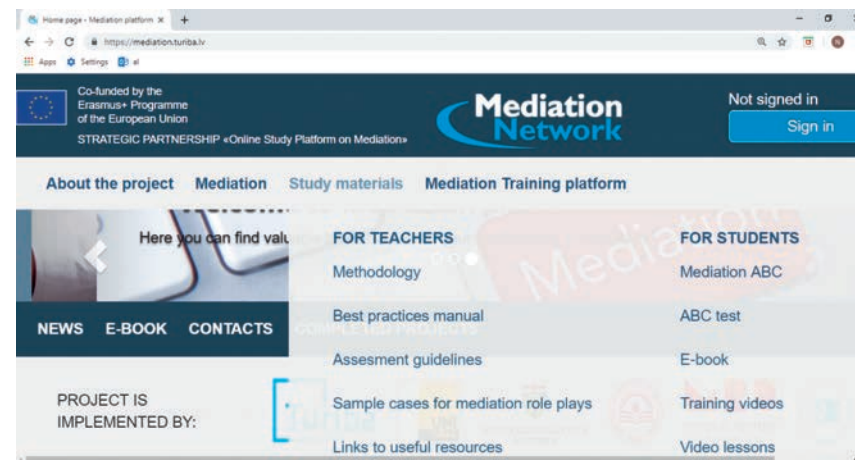
1.2 Cíle a koncepce předkládané metodiky

Tato metodická příručka má především posloužit lektorům školicích mediací jako praktický a užitečný nástroj při každodenní práci se studenty. Předkládaná metodika pak může být obzvláště užitečná pro začínající lektory mediace. Pro zkušenější lektory může být tento metodický materiál užitečný jako základní seznam pro kontrolu komplexnos-

ti jeho přípravy. Stejně tak může být velmi užitečný pro studenty a rovněž i pro mediátory, kteří se připravují na profesní zkoušku z mediace. Je snadné a pohodlné projít metodické pokyny a zjistit úroveň znalostí i oblastí, které mají být v rámci mediačních dovedností zdokonaleny.

Uživatelům této metodické příručky doporučujeme používat i jiné tištěné a elektronické zdroje (například online publikaci *Mediation to Foster European Wide Settlement of Disputes*, dostupnou na <https://mediation.turiba.lv>, v níž lze snadno nalézt např. teoretický popis mediace).

Aby byla výuka mediace co nejinteraktivnější, měly by být užity různé modely mediačních situací a různé aktivity studentů v řadě oblastí. Lektori mohou také promítnout krátké video zobrazující simulované mediační jednání v různých životních situacích, např. týkající se sousedských, obchodních či rodinných vztahů. Tato videa naleznete na <https://mediation.turiba.lv>.

Struktura výukových materiálů pro učitele a učebních materiálů pro studenty mediace na webové platformě projektu: <https://mediation.turiba.lv>.

1.3 Obecná doporučení

1.3.1 Rovnováha mezi teorií a praxí

Lektor musí ve svém mediačním kurzu udržovat správnou rovnováhu mezi teorií a praxí; obojí je totiž pro mediátora stejně důležité. Zvláště u velkých skupin studentů existuje riziko, že se lektor soustředí

pouze na teorii a zanedbává praxi. Taková situace je zčásti pochopitelná, protože organizovat praktické aktivity ve velkých skupinách je složitější. Často jsou proto tyto činnosti studentům zadávány jako domácí úkol. V menších skupinách lze teorii s praxí kombinovat snadněji. Jistě však i ve větší skupině lektor najde způsob, jak studenty povzbudit, aby se do simulovaného mediálního procesu zapojili, i jak sledovat pokrok studentů v těchto případech. Dobrý lektor ví, že zkušený mediátor musí mít kvalitní znalost jak teoretických tak praktických aspektů mediace, a proto bude studentům poskytovat teoretickou i praktickou přípravu vyváženě.

1.3.2 Sledování videa o procesu mediace pro zvýšení zájmu a angažovanosti studentů

Vzhledem k tomu, že někdy studenti získají hlubší zájem o mediaci až poté, co se dozví o praktických a úspěšných případech mediace nebo sledují simulovanou mediaci, je vhodné hned na začátku studia promítnout video o celkovém procesu mediace. Lektor může sledovat jedno nebo více videí spolu se studenty ve třídě, nebo zadat sledování videa individuálně. Pokud sleduje video společně se studenty, může jej kdykoli zastavit a komentovat významné aspekty mediace, například schopnosti mediátora, formu otázek či kvalitu aktivního poslechu apod. Pokud se studenti na video dívají individuálně, doporučuje se, aby lektor připravil a rozdal studentům vyhodnocovací formuláře nebo dotazníky, kde mají odpovědět na otázky jako např.:

- A) Jaké otevřené otázky mediátor položil?
- B) Jaké uzavřené otázky mediátor položil?
- C) Jak mediátor prokázal aktivní poslechové dovednosti?
- D) Jak mediátor reagoval na sarkastické připomínky stran?
- E) Byla úvodní řeč mediátora pro strany dostatečně jasná a přijatelná?
- F) Jak byla uspořádána místnost pro mediaci?
- G) Jaké doplňkové nástroje mediátor použil a co měl před sebou na stole?
- H) Jak mediátor reagoval na emoce dotčených stran?
- I) Jaké chyby mediátor udělal a jak byste se chovali Vy na jeho místě?

Po sledování videa může lektor uspořádat ve třídě řízenou diskusi o obsahu videa.

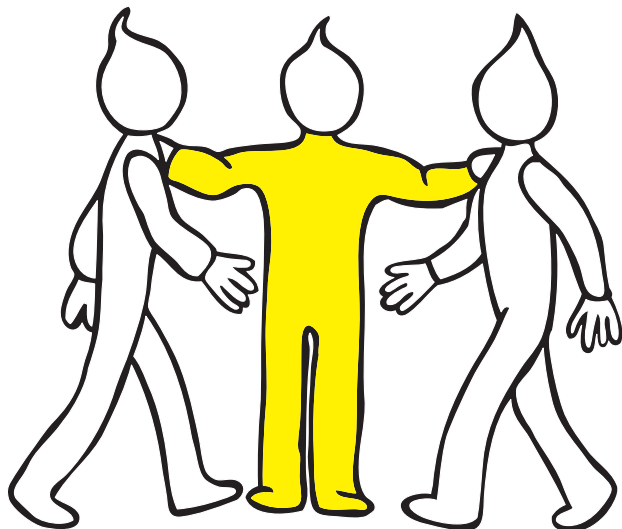
Pokud studenti vyplnili hodnotící formuláře o videu nebo odpověděli na otázky v dotazníku, může lektor odpovědi okomentovat a vysvětlit správné možnosti. Kdyby studenti před sledováním žádné úkoly nedostali, existuje riziko, že nebudou mít dostatečnou motivaci zachytit všechny detaily videa a odejdou, aniž by věnovali pozornost cenným informacím a praktickým příkladům a ukázkám na videu. Proto je zadaný úkol pro sledování struktury a detailů jednání užitečný i pro rozvoj znalostí a disciplínu studentů.

Za účelem hlubšího zapojení studentů je vhodné zadat jim úkol najít online scény ze známých filmů nebo pořadů, které zobrazují různá vyjednávání. Tento postup může také pomoci zvýšit aktivní účast a vzbudit větší zájem o výuku mediace.

Rovněž může být užitečné ukázat několik slavných příkladů z filmů jako součást učebního procesu a jako způsob další interakce s publikem.

Na začátku školení doporučujeme jako ukázkou mediace prezentovat velmi jednoduchý případ se dvěma účastníky a jedním mediátorem a bez právníka – tedy velmi jednoduchý případ z jakékoli právní oblasti. Výběr takových videí je k dispozici online na adrese <https://mediation.turiba.lv>.

1.3.3 Požadavky na ochranu osobních údajů v případě natáčení studentů v průběhu kurzu

Je-li simulovaný mediační nebo jakýkoli jiný proces, jehož se studenti účastní, filmován v průběhu výuky (pro účely výuky dalšího publika mimo kurz), platí vnitrostátní ustanovení implementující nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) č. 2016/679, které musí být vždy dodržováno. Předtím, než je video promítáno na veřejnosti, musí být získán výslovný souhlas zúčastněných studentů.

Před zahájením natáčení je proto třeba, aby lektor obdržel explicitní písemné vyjádření od každého studenta, že si je natáčení vědom, souhlasí s ním, že je o jeho účelu informován a ví, jak dlouho bude video uloženo, kdo je zodpovědný za zpracování údajů a kde může konkrétní osoby požádat o vymazání nebo změnu shromážděných osobních údajů. Lektor se dále musí ujistit, že tyto souhlasy budou uloženy na univerzitě za účelem případného prokázání jejich udělení.

1.3.4 Pracovní styl lektora a spolupráce s ostatními akademiky a praktiky

Lektor má při výběru svého pracovního stylu, kterým může být přednáška, seminář, diskuse, skupinová práce, domácí úkol atd., akademickou svobodu.

Lektor může kombinovat různé styly výuky, například po řadě monologových přednášek následuje seminář s diskusí. Volba stylu práce závisí na velikosti skupiny studentů, preferencích lektora, množství informací, které mají být během kurzu poskytnuty, dostupnosti textových a jiných učebních materiálů apod.

Zároveň by lektor měl zhodnotit efektivitu každého z pracovních stylů. Výzkumy dokazují, že nejméně efektivní je klasická frontální výuka – na takové přednášce ztrácí průměrný posluchač pozornost už po 15 minutách. Naopak neúčinnějším stylem učení je interaktivní prezentace. Proto se doporučuje využívat širší spektrum pracovních stylů.

Lze doporučit, aby si lektor vypracoval a udržel vlastní a jedinečný styl výuky, čímž přispívá k obohacení akademické rozmanitosti napříč univerzitami. Lektor by neměl automaticky přebírat a napodobovat jiné styly výuky, se kterými se seznámil, neboť vlastní přístup k výuce je velice cenný.

Lektor by měl navázat kontakt s jinými vyučujícími mediace a dalšími profesionály, od kterých se může mnoho naučit; měl by navštěvovat kurzy, přednášky či semináře kolegů a zvyšovat své profesní kompetence. Lektor může také spolupracovat s asociacemi mediátorů, které často zveřejňují své osvědčené postupy i příběhy o úspěších a neúspěších při vedení mediace. Lektor tak může obohatit své studenty o praktické zkušenosti s vedením mediace.

Různí lektori nabízejí nové a kreativní mediační přístupy, avšak novost přístupů není primárním cílem. Pokud lektor zjistí, že stávající výukové metody fungují dobře a vhodným způsobem rozvíjejí studenty, měl by je aplikovat.

Ve výuce mediace neexistují žádné standardní modely. Každý lektor má akademickou svobodu používat metody, které považuje za účinné a účelné.

Lektor by měl studenty ke studiu motivovat prezentací problémových situací úspěšně vyřešených pomocí mediace. Musí však zaujmout realistický přístup a také objasnit obtížné momenty procesu mediace, aby studenty na odpovědnou a pečlivou práci mediátora dobře připravili.

2. Obsah kurzu mediace/osnovy

2.1 Cíl kurzu

Cílem výuky mediace je připravit studenty na práci budoucích mediátorů na takové úrovni, aby byli schopni absolvovat příslušnou zkoušku a stát se zapsanými mediátory. Na začátku studia je vhodné studentům ukázat seznam odborných kompetencí, které by měli jako budoucí mediátoři získat. Takové informace pro ně budou velmi užitečné a usnadní jim přípravu na závěrečný test i úsilí stát se praktikujícími mediátory. Navíc seznam profesních kompetencí motivuje studenty k učení a získání tolika informací, aby tyto schopnosti mohli sami předvést.

2.2 Odborné kompetence mediátora

Existuje řada odborných národních i mezinárodních institucí, které se věnují mediaci a které disponují vypracovanými seznamy a popisy odborných kompetencí mediátora. Tato metodika se nesnaží kterýkoliv z nich propagovat, protože každý z nich je trochu jinak uspořádán, ale všechny obsahují cenný seznam kompetencí, které má mediátor mít. Ukázka standardního seznamu odborných kompetencí je připojena k této příručce v Příloze č. 1. Lektor může použít i jakýkoli jiný standardní seznam odborných kompetencí mediátora, například ten, který je k dispozici na adrese: <http://adric.ca/wpcontent/uploads/2015/11/COMPETENCIESGUIDELINES.pdf>.

Na začátku studia mediace tedy může lektor studentům předložit seznam odborných kompetencí a informovat je o tom, že pro dosažení kvalifikace mediátora potřebují získat tyto konkrétní dovednosti. K seznamu odborných kompetencí se může vrátit i během výuky

a probrat jej podrobněji. Pro diskusi o kvalifikaci a roli mediátora vizte podrobně kapitolu 15 od Dany Rone v online publikaci dostupné na adrese <https://mediation.turiba.lv/index.php?id=42>.

2.3 Možná témata kurzu mediace

Lektor může podle svého uvážení připravit obsah kurzu mediace/učební osnovy na základě standardů konkrétní země a univerzity. Je nicméně obecně vhodné do kurzu zahrnout následující **témata**:

1. Typy řešení sporů
2. Hlavní metody alternativního řešení sporů (ADR)
3. Základní principy mediace
4. Dovednosti a kompetence mediátora
5. Spolupráce
6. Fáze mediace
7. Verbální a neverbální komunikace
8. Role kulturních rozdílů při vedení mediace
9. Historie mediace
10. Právní úprava mediace
11. Specifika mediace v rodinných záležitostech
12. Psychologické aspekty mediace
13. Kreativní nástroje mediace
14. Restorativní spravedlnost a mediace v trestním řízení.
Video konference v trestním řízení.
15. Mediace v obchodních případech
16. Mediace ve věcech mezinárodního práva veřejného
17. Mediace v přeshraničních případech sporů v rámci rodiny a v případě únosu dítěte
18. Doložka o mediaci a dohoda o mediaci
19. BATNA (Best Alternative to a Negotiated Agreement) a WATNA (Worst Alternative to a Negotiated Agreement) jako nástroje v mediaci
20. Certifikace a osvědčení mediátorů a další profesní rozvoj
21. Etika mediace
22. Dohled a sebehodnocení při mediaci

23. Úloha právníků v mediaci a výběr mediátora
24. Doporučení mediace ze strany soudů, advokátů, institucí a jiných subjektů
25. Online mediace

2.4 Hodnocení mediátora – zpětné učení dovedností mediátora

Jedním ze způsobů, jak studenty v mediaci vycvičit, je analyzovat proces mediace z pohledu klientů. Tato metoda může být použita v jakékoli fázi studia mediace. Poskytuje studentům příležitost podívat se na proces mediace očima klienta; mohou tak vidět klady a zápory postupu, čímž se zvyšuje pravděpodobnost, že si při řešení sporů povedou mnohem lépe.

Doporučuje se diskutovat se studenty o možném hodnocení mediace, tedy hodnocení výkonu z pohledu klienta – účastníka sporu. Diskuse o kvalitách mediátora může studentům pomoci pochopit, co znamená být dobrým mediátorem. Diskuse může být začleněna do přednášky například o tématu „Role advokáta při mediaci.“ či „Výběr mediátora“. Diskuse se může týkat následujících aspektů:

1. **Osobní hodnocení** – počáteční hodnocení mediátora (budování, vztahu, důvěry, schopnost poslouchat atd.);
2. **Odborné znalosti** – nasazení nebo odborné znalosti v oboru;
3. **Zajištění kvality** – odpovídající výcvik, akreditace atd.

Pokud jde o „**osobní hodnocení**“, lze se zaměřit na následující otázky:

1. Vytvoří si mediátor vztah s klientem rychle?
2. Poslouchá mediátor pozorně to, co strany říkají?
3. Odmítne mediátor práci, pokud není řádně vyškolen?
4. Odmítne mediátor práci, pokud se necítí být dostatečně kvalifikován k převzetí konkrétního případu?
5. Řeší mediátor případný střet zájmů?
6. Vysvětluje mediátor proces mediace jasně?
7. Hovoří s Vámi (klientem) mediátor o výhodách a nevýhodách mediace?
8. Prokáže mediátor, že má potřebné organizační dovednosti?
9. Nabízí Vám (klientovi) mediátor neformální rozhovor o procesu mediace?
10. Nabízí Vám mediátor zaslání či jiné poskytnutí dalších informací?
11. Poskytuje Vám mediátor jasnou představu o ceně?

Pokud jde o „**zajištění kvality**“, lze zkoumat následující otázky:

1. Kolik hodin základního výcviku mediátor absolvoval?
2. Kolik času strávil při společné mediaci s někým zkušenějším po absolvování výcviku?
3. Kolik času každoročně věnuje odbornému osobnímu rozvoji (tzv. CPD)?
4. Jaký etický kodex mediátor dodržuje?
5. Jaký postup zachovává mediátor při podávání stížností?
6. Jaké pojištění profesní odpovědnosti mediátor má?

3. Organizace praktických činností a simulovaná mediace

3.1 Velikost skupiny

Velikost skupiny ovlivňuje typ činností během studia mediace. Pokud je v kurzu 20 – 30 studentů, je organizování interaktivních cvičení a hraní rolí během výuky poměrně snadné. Pokud je však ve skupině více než 30 studentů, interaktivita a hraní rolí je obtížnější a podobné úkoly musí být účastníkům zadávány po vyučování. Studenti tak budou aktivně nacvičovat různé mediátorské dovednosti, jako přeformulování, přerámování a zrcadlení, což může být prováděno pouze tehdy, když je k dispozici vhodné prostředí a ne příliš mnoho dalších účastníků.

Budete-li sledovat video, není potřeba účastníky dělit do menších skupin. Před jeho sledováním je vhodné zadat studentům nějaký úkol, např. identifikovat použití konkrétní techniky, pozorovat emoční reakce stran, zaznamenat výrazy, které mediátor užil apod.

Při simulované mediaci mohou studenti, kteří se aktivně neúčastní v roli strany sporu nebo mediátora, působit jako pozorovatelé, a tak simulovat zkoušku z mediace. Rovněž mohou být vyzváni, aby poskytli účastníkům v roli mediátorů zpětnou vazbu.

3.2 Postupně stoupající obtížnost

Praktické aktivity je třeba zavádět do výuky postupně, tj. tak, aby se krok za krokem zlepšovaly dovednosti studentů při aktivním poslechu, přeformulování, shrnutí, vedení mediace atd.

Studenti mohou pracovat ve dvojicích, případně ve větších skupinách. Doporučujeme začít s aktivitami v párech a postupně se zaměřit na aktivity ve větších skupinách.

Praktické aktivity je možno procvičovat ve dvojicích / skupinách. Je možné používat online mediální platformu a zkoušet mediaci online. Zpočátku lze tento model praktikovat mezi studenty stejné univerzity, u zkušených studentů je možno postupovat analogicky u aktivit a simulované mediace v rámci několika univerzit, aby se naučili pracovat v multikulturním prostředí.

Při úpravě místnosti pro mediální sezení by se lektor měl zaměřit na vytvoření takového prostředí, které se podobá prostředí skutečnému. Například mediátor by při simulované mediaci neměl vzhledem ke stranám zaujímat nadřazené místo. Doporučuje se kulatý stůl spíše než obdélníkový, aby žádný z účastníků mediace neměl vůči ostatním „lepší“ pozici. Velmi užitečná může být přenosná papírová tabule (flipchart), neboť vizuální představitost může některým účastníkům vyhovovat lépe než verbální vnímání. Na začátku kurzu může lektor studentům představit různé fáze mediace. Podrobnější popis těchto fází naleznete ve 13. kapitole online publikace, která je k dispozici na <https://mediation.turiba.lv/>.

Účastníci letní školy mediace v lotyšské Rize na kampusu partnerské univerzity Turiba, 2018. Foto: Lucie Šálková.

3.3 Simulovaná mediace

První simulované mediaci by měla předcházet obecná teoretická přednáška o mediaci, aby studenti získali alespoň předběžnou představu, kterou budou po čas kurzu dále rozvíjet. Při této první simulované mediaci je vhodné, aby lektor pokrok studentů pozoroval, analyzoval a komentoval. Pokud je to možné, každá skupina by měla mít vlastního hodnotitele, mělo by tedy být přítomno několik lektorů.

Především je třeba nacvičit úvodní část mediace. Studenti před sebou mohou mít doplňkové materiály a texty, aby se během úvodní části cítili jistější a lépe si zapamatovali pořadí a obsah podstatných částí úvodu.

Simulovaná mediační sezení lze uspořádat podle různých následujících modelů:

1. model: ve skupině jsou 3 studenti. 1 je mediátor a 2 další jsou strany případu. Student v roli mediátora začne hrát například úvodní část mediace. Po 20 minutách převezme roli další student ze skupiny a hraje úvodní část mediace opět od začátku. Po dalších 20 minutách si stejný úsek mediace v roli mediátora vyzkouší třetí student.

2. model: ve skupině jsou 3 studenti. 1 je mediátor a 2 další jsou strany případu. Student v roli mediátora hraje například úvodní část mediace. Po 20 minutách převezme roli další student ze skupiny a pokračuje od okamžiku, kdy předchozí student skončil. Po dalších 20 minutách pak v roli mediátora naváže třetí student.

3. model: ve skupině je 6 studentů, postupuje se jako v prvním a druhém modelu. Jediný rozdíl je, že místo 1 studenta v roli mediátora nebo stran hrají jednu roli 2 studenti hrající stejnou postavu. Ti tedy působí jako spolu-mediátoři nebo jako strana a její právník či příznivec. Tento model umožňuje zapojit do mediačních aktivit více studentů.

4. model: více než 3 studenti ve skupině. Ti, kteří nemají samostatnou roli, působí jako pozorovatelé, kteří později poskytnou připomínky k výkonu mediátora nebo zodpoví specifické otázky, které lektor ohledně výkonu mediátora připravil.

Testování funkcionalit webové platformy pro výuku mediace účastníky letní školy mediace konané v Rize (Lotyšsko) v létě 2018. Foto: Miroslava Durišová.

3.4 Online mediace

Moderním doplňkem výuky může být webová platforma vytvořená tímto projektem, na které můžete uspořádat online mediaci pro studenty dvou nebo více vysokých škol. Platforma je dostupná na adrese <https://mediation.turiba.lv/>. Pro lektory je samozřejmě připraven návod k použití. Lektor vyhledá partnerského vysokoškolského učitele, dohodne si časový rámec pro simulované mediační sezení, zvolí si aktivitu nebo simulovanou roli při mediaci a zaregistruje studenty na toto sezení.

Podle technických možností této webové platformy může lektor mediační procesy nahrávat a později pro studenty okomentovat.

Online mediace připravuje studenty na práci v multikulturním prostředí a učí je porozumět specifikům této formy mediace. Navíc zvyšuje povědomí studentů o možnostech online mediačních nástrojů a řešení sporů, kdy strany nejsou fyzicky přítomné.

V praxi mohou lektori, kteří sami mediaci nevykonávají, považovat za obtížné najít vhodné scénáře pro sezení v kurzu. Příloha č. 2 nabízí řadu situací, které mohou sloužit jako základ pro nácvik mediace.

3.5 Diskuse po simulované mediaci a zpětná vazba

Po každé simulované mediaci doporučujeme lektorovi uspořádat se studenty krátkou diskusi, v níž mohou být probírány např. následující problémy:

1. Lektor vysloví své připomínky k mediátorům a jejich výkonům;
2. Studenti mohou klást otázky týkající se procesu mediace a jeho částí;
3. Studenti, kteří hrají roli stran, mohou sdílet své pocity a pozorování ohledně celého procesu a výkonu mediátora;
4. Student v roli mediátora může pohovořit o svém výkonu a o obtížných či úspěšných momentech při mediaci.

K získání relevantní zpětné vazby může lektor vytvořit pro studenty dotazník pro sebehodnocení. Formulář by měl obsahovat například tyto otázky: Co jste se při tomto mediačním sezení naučil? Jak jste se cítil v různých rolích? Jaké jsou vaše hlavní poznatky? Lektor si samozřejmě odpovědi projde a vyhodnotí je. Toto cvičení poskytuje vynikající zpětnou vazbu oběma stranám.

4. Zkouška

Je vhodné, aby lektoři mediace hned na začátku studia studenty informovali o průběhu závěrečné zkoušky. Tak se studenti seznámí s pravidly i formou zkoušky a budou se na ni moci řádně a včas připravit. Cílem závěrečné zkoušky je zjistit, zda studenti získali dostatečně obsáhlé teoretické i praktické znalosti ohledně mediace a zda budou schopni sami nezávisle mediace vést. Budou také schopni aplikovat teoretické znalosti v praxi a analyzovat výkony předvedené jinými mediátory.

4.1 Možné typy zkoušky

Průběžná či závěrečná zkouška může být realizována v mnoha podobách

- esej,
- ústní zkouška,
- otázky s výběrem odpovědí,
- otevřené otázky,
- simulovaná mediace.

Doporučuje se zkombinovat teoretickou a praktickou zkoušku dělenou do dvou nebo více částí. Při písemné ani ústní části zkoušky studenti nesmí používat žádné doplňkové materiály, ani nesmí, pokud se nejedná o simulovanou mediaci, s nikým komunikovat. Pracují zcela individuálně.

4.2 Hodnocení zkoušky z mediace

4.2.1 Hodnocení písemné a ústní zkoušky

Lektor stanoví minimální počet bodů, který je třeba získat k úspěšnému složení (příslušné části) zkoušky. Je-li například maximální počet bodů 10, může stanovit, že pro úspěšné složení zkoušky musí student získat nejméně 7 bodů. Množství bodů pro úspěšné absolvování závisí na univerzitě, jejích zvyklostech a dalších podmínkách instituce, která zkoušku organizuje. Při kombinované zkoušce (například písemný test a simulovaná mediace) lze stanovit, že student bude připuštěn ke druhé části pouze po úspěšném absolvování části první.

4.2.2 Hodnocení simulované zkoušky z mediace

Při modelové zkoušce z mediace mohou být studenti hodnoceni na základě následující nebo obdobně vytvořené hodnotící tabulky, která je přizpůsobena potřebám účastníků kurzu. Lektor může volně přidávat další kritéria, která mají být při zkoušce hodnocena. Doporučuje se informovat studenty o obsahu tabulky před zkouškou, aby byla pravidla transparentní. Studenti se také díky tomu budou moci na zkoušku včas připravit.

Následující tabulka obsahuje návrh kritérií hodnotících komunikační dovednosti mediátora.

Kompetence	Maximální počet bodů*
Bezproblémový úvod obsahující vhodné množství informací	
Navázání kontaktu se stranami	
Projevení empatie	
Aktivní poslech (přerámování, parafrázování, zrcadlení, zhodnocení, shrnutí pokroku atd.)	
Formulace otázek	
Použití papírové tabule (flipchartu), dalších doplňkových nástrojů, kreativních nástrojů a technik	
Dodržování zásad mediace (neutralita, nestrannost, mlčenlivost, nezávislost)	
Řešení obtížných momentů při mediaci	
Identifikace a hledání společných zájmů	
Motivování stran	
Vyvážené využití společných a oddělených sezení	

* Maximální počet bodů, které lze u jednotlivých dovedností dosáhnout, se určí v závislosti na rozdělení bodového hodnocení mezi teoretickou a praktickou část zkoušky.

5. Odkazy na další literaturu

Lektor doporučí studentům další materiály o mediaci. Jejich vhodným zdrojem je např. online platforma: <https://mediation.turiba.lv/>.

Na platformě na adrese <https://mediation.turiba.lv/> je k dispozici také Příručka osvědčených postupů (*Best Practices Manual*), ze které mohou studenti čerpat úspěšné a neúspěšné příběhy praktikujících mediátorů.

Vzhledem k tomu, že většina zdrojů o mediaci na online platformě je k dispozici pouze v anglickém jazyce, uvádíme níže podrobnější přehled dalších materiálů dostupných v českém jazyce.

Tištěná literatura:

BRZOBOHATÝ, Robin a kol. *Rukověť mediátora aneb Co je dobré vědět nejen ke zkouškám mediátora*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2016. 160 stran. ISBN 978-80-7552-221-4.

DOLEŽALOVÁ, Martina a kol. *Zákon o mediaci: komentář*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2013. 345 stran. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-458-2.

HOLÁ, Lenka a kol. *Mediace a možnosti využití v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 512 stran. Psyché. ISBN 978-80-247-4109-3.

HOLÁ, Lenka. *Mediace v teorii a praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 270 stran. Psyché. ISBN 978-80-247-3134-6.

HOLÁ, Lenka. *Mediace: způsob řešení mezilidských konfliktů*. 1. vyd. Praha: Grada, 2003. 190 stran. Psyché. ISBN 80-247-0467-6.

HOLÁ, Lenka a HRNČIŘÍKOVÁ, Miluše. *Mimosoudní metody řešení sporů: vysokoškolská učebnice*. 1. vyd. Praha: Leges, 2017. 166 stran. Student. ISBN 978-80-7502-246-2.

HORÁČEK, Tomáš; SVATOŠ, Martin; OLÍK, Miloš. *Zákon o mediaci (č. 202/2012 Sb.) – Komentář*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2019. 376 stran. ISBN 978-80-7478-698-3.

CHOLENSKÝ, Robert. *Praktický průvodce mediací: podle nové právní úpravy*. Praha: Linde, 2013. 300 stran. ISBN 978-80-7201-901-4.

MALACKA, Michal a kol. *Mediace dnes – realita a perspektivy*. Vydání první. Praha: Leges, 2016. 399 stran. Teoretik. ISBN 978-80-7502-170-0.

PAVLOVÁ, Lenka, ed. a VETEŠKA, Jaroslav, ed. *K aktuálním otázkám vyjednávání, mediace, rozhodčího řízení a tzv. práva spolupráce*. 1. vyd. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2010. 168 stran. ISBN 978-80-86723-92-1.

PLAMÍNEK, Jiří. *Mediace: nejúčinnější lék na konflikty*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. 168 stran. ISBN 978-80-247-5031-6.

POTOČKOVÁ, Dana. *Nejlepší je domluvit se, aneb, Průvodce mediačním procesem*. 1. vyd. Praha: Alfom, 2013. 197 stran. ISBN 978-80-87785-00-3.

ŠIŠKOVÁ, Tatjana. *Facilitativní mediace: řešení konfliktu prostřednictvím mediátora*. 1. vyd. Praha: Portál, 2012. 207 stran. ISBN 978-80-262-0091-8.

Elektronické zdroje:

Internetová stránka www.mediace.cz

Online učebnice: RŮŽIČKA, Michal a Mirka KOLLNEROVÁ. *Mediace a rodinná mediace*. 1. vyd. Olomouc: Ústav speciálněpedagogických studií, Pedagogická fakulta UP, 2011. 58 stran. ISBN 978-80-260-1470-6. Dostupná na <http://www.ksp.upol.cz/cz/clenove/profil/ruzicka/ucebnice.pdf>

Popularizační video České televize o mediaci: „Mediace šetří čas, peníze i nervy. Stát chce, aby je soudy využívaly častěji“ ze dne 24. září 2017 dostupné na <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2250274-mediace-setri-cas-penize-i-nervy-stat-chce-aby-je-soudy-vyuzivaly-casteji>

Popularizační video českého zapsaného mediátora ze dne 17. září 2013. Dostupné na: <https://www.youtube.com/watch?v=nrxCmeuFMaA>

Mediace jako mechanismus pro mimosoudní řešení sporů se dosud plně nerozvinula. Věříme, že tyto metodické pokyny povzbudí lektory v celé Evropské unii, aby využívání mediace pro řešení sporů propagovali. Tato metodická příručka byla testována během intenzivního školení na mezinárodní letní škole věnované mediaci a vyjednávacím technikám, která se konala v červenci 2018 v Rize v Lotyšsku, a její původní verze byla následně aktualizována, aby se zohlednila zpětná vazba účastníků letní školy.

Výuka mediace a vyjednávacích technik používaných při mediaci posílí měkké dovednosti studentů, které jsou jak na střední škole, tak na univerzitní úrovni často zanedbávány. Výuka mediace interaktivním způsobem bude inspirovat k odklonu od pouhého memorování dat. Studenti si nacvičí aktivní zapojování svých měkkých dovedností, které po ukončení studia budou nadále použitelné.

Autoři této metodické příručky by rádi poděkovali za podporu získanou v rámci programu Erasmus + Evropské unie a věří, že finanční prostředky k šíření mediačních principů i praxe samotné byly efektivně využity.

Mediátor má mít následující odborné dovednosti:

- A) Administrativní dovednosti;
- B) Procedurální dovednosti;
- C) Schopnost navázat vztah s klienty;
- D) Facilitační dovednosti.

Po získání všech výše uvedených dovedností má profesionální mediátor tyto schopnosti:

1. Schopnost kontaktovat a přivítat strany
2. Schopnost budovat důvěru stran
3. Schopnost správně organizovat mediaci
4. Schopnost navázat první kontakt se stranami
5. Schopnost připravit dokumenty potřebné pro mediaci podle vnitrostátních právních předpisů
6. Schopnost motivovat strany a konzultovat s nimi před dohodou o mediaci
7. Schopnost analyzovat, zda je mediace vhodným způsobem řešení konfliktu (proces předběžného hodnocení)
8. Schopnost zajistit vhodné prostory pro vedení mediace
9. Schopnost přednést na začátku mediace vhodnou úvodní řeč
10. Schopnost dodržet načasování
11. Schopnost strukturovat proces a zvolit jeho nejvhodnější formu/typ/ nastavení
12. Znalost fází mediace a rozdílů mezi nimi
13. Schopnost správně mediaci zahájit včetně vysvětlení principů a pravidel mediace, role mediátorů, stran a procesu jako takového
14. Schopnost vytvořit důvěru a vhodné prostředí
15. Schopnost zvolit vhodný tón a navodit atmosféru ke spolupráci
16. Zvládnutí základních účinných komunikačních dovedností:
  - 16.1 Aktivní naslouchání
  - 16.2 Shrnutí
  - 16.3 Parafrázování
  - 16.4 Přerámování

- 16.5 Zpětná reflexe emocí
- 16.6 Vyjednávací schopnosti
- 17. Schopnost klást vhodné otázky k odhalení potenciálních potřeb a zájmů stran (např. zjišťovací otázky, otevřené otázky)
- 18. Schopnost zvládnout strany a jejich emoce
- 19. Schopnost oddělit osoby od problému
- 20. Schopnost zkoumat a rozlišit pozice / zájmy / potřeby
- 21. Schopnost hledat integrační potenciál
- 22. Schopnost zapojit do procesu všechny účastníky
- 23. Schopnost minimalizovat rozdíly
- 24. Schopnost posoudit realitu a zaměřit se na detaily
- 25. Schopnost hledat alternativy a možnosti
- 26. Schopnost podporovat vzájemný respekt a porozumění mezi stranami
- 27. Schopnost motivovat strany k navrhování možností a různých řešení (brainstorming; tvorba myšlenkových map)
- 28. Schopnost zorganizovat společná či oddělená sezení se stranami a rozpoznat okamžik, kdy je to potřeba
- 29. Schopnost připravit právně přijatelnou dohodu o vypořádání sporu
- 30. Schopnost ukončit řízení
- 31. Schopnost provést následné hodnocení a získat zpětnou vazbu od stran
- 32. Schopnost provést odborné sebehodnocení pro zlepšení vlastních dovedností

Případ 1 – Rasová diskriminace

Budete řešit případ týkající se rasové diskriminace. Strana porušující pravidla (pan B) je ochotna zaplatit nějaké peníze, aby tuto otázku vyřešila a vyhnula se soudnímu řízení. První samostatná schůzka s poškozeným (pan A) ukazuje, že jeho představa o náhradě újmy je přibližně 1 milion EUR. To je však mnohem vyšší částka, než má na mysli pan B. Ani soud by tak vysokou náhradu újmy nestanovil.

Jeden student hraje roli pana B, další pana A a třetí roli mediátora. Jak byste postupovali při mediaci v tomto případě?

Poznámka: Inspirací pro tento případ byl spor uvedený v publikaci Frank, H. Conflict Resolution and Mediation in the Real World, lulu.com, 2003. ISBN 9780974424804.

Případ 2 – Problém v zaměstnání

Mary má zdravotní problém (karpální tunel), který její pracovní výkon zpomaluje. Obává se to sdělit svému nadřízenému (Tomovi), protože nechce přijít o práci. Není si jistá, zda by ji šéf kvůli zdravotnímu problému z práce nepropustil. Tom navrhuje zahájit mediační jednání o tom, jestli Mary bude pracovat nebo bude propuštěna. V podstatě by byl rád, kdyby mohla pracovat dál, pokud bude jisté, že zdravotní problém její pracovní výkon nezhorší.

Jeden student hraje roli Mary, další roli Toma a třetí roli mediátora. Jak byste postupovali při mediaci v tomto případě?

Případ 3 – Spor ve stavebnictví

Manželé Čechovi si v roce 2009 najali stavební společnost, aby jim postavila dům v oblasti s vysokou hladinou podzemní vody. Aby dům nebyl vlhký, smlouva stanovila zabudovat do suterénu domu speciální izolační vrstvu. Při kontrole stavebních prací manželé Čechovi zjistili, že stavební společnost tuto speciální izolační vrstvu zapoměla zabudovat.

Po tomto nepříjemném zjištění požádali manželé Čechovi společnost o nápravu situace. To společnost odmítla a navrhla zapracovat speciální izolační vrstvu do svislých stěn domu, což odpovídá nové technologii, s níž konzultovaný znalec ještě nebyl obeznámen. Manželé Čechovi konzultovali tuto možnost se znalci, kteří je od tohoto řešení odradili

a doporučili jim smlouvu se společností ukončit, pokud společnost nedokáže izolovat suterén domu.

Vzhledem k tomu, že ani jedna strana nechtěla jít k soudu, dohodli se na mediálním řízení. Smlouva o stavbě umožňuje stranám, aby ji v případě podstatného porušení vypověděli. Stavební společnost se domnívá, že k podstatnému porušení smlouvy v žádném případě nedošlo, a žádá manžele Čechovy, aby uhradili náklady na použitý stavební materiál i na pracovní sílu.

Jeden student hraje roli jednoho z manželů, další roli vedoucího stavební společnosti a třetí roli mediátora. Jak byste postupovali při mediaci v tomto případě?

Modelové řešení: Mediátor navrhne jmenovat nezávislého odborníka na izolační technologie, který by vypracoval znalecký posudek. Stavební společnost souhlasí s pokrytím nákladů na odborný posudek. Obě strany souhlasí, že se budou řídit závěry znalce. Pokud znalec zjistí, že izolační vrstva podle nové technologie je ekvivalent technologie plánované pro suterén domu, stavba může pokračovat bez izolace sklepa. Pokud naopak znalec zjistí, že nová izolační technologie není rovnocenná s plánovanou izolací v suterénu, stavební společnost suterén rekonstruuje a zabuduje izolační vrstvu plánovanou v původní stavební smlouvě.

Případ 4 – Sousedský spor

Sousedský spor vznikl mezi majitelem rekreačního domu a přilehlého hotelu. Hotel umístil svůj grilovací prostor velmi blízko plotu rekreačního domu. Následně si majitel domu začal stěžovat na opakovaný hluk a páchnoucí kouř pocházející z grilovacích zařízení. Majitel rekreačního domu pan Holiday hotel zažaloval a požadoval soudní příkaz, který by hotelu jakékoliv činnosti vedle svého plotu zakázal vykonávat. V této fázi pan Holiday souhlasil s návrhem soudce řešit spor prostřednictvím mimosoudního řízení. Hotel rovněž souhlasil.

Jeden ze studentů hraje roli pana Holidaye, další roli manažera hotelu a třetí roli mediátora. Jak byste postupovali při mediaci v tomto případě?

Modelové řešení: Pan Holiday souhlasí s původním místem grilování. Hotel se však zavázal vytvořit zvukotěsnou bariéru a zasadit poblíž 5 vyšších cedrů. Hotel se rovněž zavázal zvýšit komín. Dále hotel souhlasil s umístěním bezpečnostních kamer tak, aby dohlížely i na rekreační dům pana Holidaye, a to za symbolický měsíční poplatek.

Příloha 3 Seznam modelových teoretických otázek k testování znalostí studenta mediace

Seznam modelových teoretických otázek k testování znalostí studenta mediace:

1. Není-li mediace nařízena soudem, jaká je motivace stran pro volbu mediace místo soudního řešení sporu?
2. Jaké jsou hlavní zásady mediace?
3. Co znamená být mediátorem?
4. Existují případy, kdy mediace není vhodná?
5. Řídí se mediace právními předpisy EU nebo právními předpisy jednotlivých členských států EU?
6. Mohou mediátoři poskytnout stranám právní poradenství?
7. Je konečná dohoda vyplývající z mediace vymahatelná v případě, že nebyla splněna dobrovolně?
8. Jaký je rozdíl mezi facilitativní a evaluativní mediací?
9. Vysvětlíte zkratky BATNA a WATNA a jejich význam.
10. Jsou mediátoři vázáni etickými kodexy?
11. Pokud strany zvolí mediaci jako způsob řešení sporů, avšak nebude dosaženo dohody, budou ještě moci vznést svůj spor u soudu?

Natáčení řešení obchodně-právního sporu formou mediace na VŠE v Praze v roce 2017. Video je dostupné na <<https://kpep.vse.cz/projekt-erasmus-o-mediaci-2016-2019/>>. Foto: Nicole Grmelová.

Příloha 4 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/52/ES

ze dne 21. května 2008

o některých aspektech mediace v občanských a obchodních věcech

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 61 písm. c) a čl. 67 odst. 5 druhou odrážku této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Společenství si stanovilo za cíl udržovat a rozvíjet prostor svobody, bezpečnosti a práva, ve kterém je zajištěn volný pohyb osob. K tomuto účelu má Společenství mimo jiné přijímat opatření v oblasti soudní spolupráce v občanských věcech, která jsou nezbytná pro řádné fungování vnitřního trhu.

(2) Velký význam má zásada přístupu ke spravedlnosti a Evropská rada vyzvala na svém zasedání v Tampere konaném ve dnech 15. a 16. října 1999 členské státy, aby na podporu lepšího přístupu ke spravedlnosti zavedly alternativní, mimosoudní řízení.

(3) V květnu roku 2000 Rada přijala závěry o alternativních metodách urovnávání sporů v občanských a obchodních věcech, v nichž prohlásila, že stanovení základních zásad v této oblasti je důležitým krokem, který umožní náležitý vývoj a fungování mimosoudních řízení za účelem urovnávání sporů v občanských a obchodních věcech s cílem zjednodušit a zlepšit přístup ke spravedlnosti.

(4) V dubnu roku 2002 představila Komise zelenou knihu o alternativním řešení sporů v občanských a obchodních věcech, která obsahuje přehled současného stavu alternativních metod řešení sporů v Evropské unii a dala podnět k rozsáhlým konzultacím s členskými

státy a zúčastněnými subjekty o možných opatřeních na podporu využívání mediace.

(5) Zajištění lepšího přístupu ke spravedlnosti je cíl, který tvoří součást politiky Evropské Unie pro vytvoření prostoru svobody, bezpečnosti a práva, a měl by zahrnovat přístup k soudním i mimosoudním metodám řešení sporů. Tato směrnice by měla přispět k řádnému fungování vnitřního trhu, zejména pokud jde o dostupnost mediálních služeb.

(6) Mediace může představovat nákladově efektivní a rychlé mimosoudní řešení sporů v občanských a obchodních věcech prostřednictvím řízení, která jsou přizpůsobena potřebám stran sporu. U dohod vyplývajících z mediace je větší pravděpodobnost, že budou dobrovolně dodržovány a že bude mezi stranami zachován přátelský a udržitelný vztah. Tyto výhody jsou ještě výraznější v situacích, které vykazují přeshraniční prvky.

(7) V zájmu další podpory využívání mediace a zajištění, aby se strany sporu, které využijí mediaci, mohly spolehnout na předvídatelný právní rámec, je nutné zavést rámcové právní předpisy, které upraví zejména klíčové aspekty občanského řízení.

(8) Tato směrnice by se měla vztahovat pouze na mediaci v přeshraničních sporech, ale nic by nemělo bránit členským státům v tom, aby její ustanovení uplatňovaly i na vnitrostátní mediální řízení.

(9) Tato směrnice by neměla nijak bránit používání moderních komunikačních technologií v mediálním řízení.

(10) Tato směrnice by se měla vztahovat na řízení, v němž dvě nebo více stran přeshraničního sporu samy dobrovolně usilují o urovnání svého sporu s pomocí mediátora. Měla by se vztahovat na občanské a obchodní věci. Neměla by se však vztahovat na práva a povinnosti, o kterých strany nemohou podle rozhodného práva rozhodnout samy. Taková

práva a povinnosti jsou zvláště časté v rodinném a pracovním právu.

(11) Tato směrnice by se neměla vztahovat na předmluvní jednání ani na adjudikační řízení, jako jsou některá řízení o soudním smíru, řízení o spotřebitelských stížnostech, rozhodčí řízení a znalecká určení, ani na řízení vedená osobami nebo subjekty, které vydávají formální doporučení ohledně řešení sporu, ať už právně závazná či nikoli.

(12) Tato směrnice by se měla vztahovat na případy, kdy soud odkáže strany sporu na mediaci nebo kdy mediaci vyžaduje vnitrostátní právo. Kromě toho, pokud podle vnitrostátního práva může mediální funkci plnit soudce, měla by se vztahovat rovněž na mediaci vedenou soudcem, který není příslušný pro žádné soudní řízení týkající se dotyčné věci. Do její působnosti by však neměly spadat snahy o urovnání sporu vynakládané soudem či soudcem, kterému je daný spor předložen k řešení v soudním řízení, ani případy, kdy si příslušný soud či soudce vyžádají pomoc nebo poradenství kvalifikované osoby.

(13) Mediace podle této směrnice by měla být dobrovolným řízením v tom smyslu, že strany sporu za ně samy odpovídají, mohou je organizovat podle svého uvážení a kdykoli je mohou ukončit. Soudy by však podle vnitrostátního práva měly mít možnost stanovit pro mediální řízení lhůty. Navíc by soudy měly mít možnost v případech, kdy je to vhodné, upozornit strany sporu na možnost mediace.

(14) Nic v této směrnici by se rovněž nemělo dotýkat vnitrostátních právních předpisů, podle nichž je využití mediace povinné nebo je předmětem pobídek nebo sankcí, za předpokladu, že tyto právní předpisy nebrání stranám sporu ve výkonu jejich práva na přístup k soudnictví. Ničím v této směrnici by rovněž neměly být dotčeny stávající samoregulační mediální systémy, pokud se zabývají aspekty, které tato směrnice neupravuje.

(15) S cílem zajistit právní jistotu by v této směrnici mělo být upraveno stanovení dne rozhodného pro určení, zda je spor, jež se strany snaží urovnat pomocí mediace, přeshraničním sporem. Pokud neexistuje písemná dohoda, mělo by se mít za to, že strany souhlasí s použitím

mediace v okamžiku, kdy učiní konkrétní úkon směřující k zahájení mediálního řízení.

(16) Pro zajištění vzájemné důvěry, pokud jde o důvěrnost, o vliv na promlčení a prekluzi a o uznávání a výkon dohod vyplývajících z mediace, by členské státy měly veškerými prostředky, které považují za vhodné, podporovat odbornou přípravu mediátorů a zavádění účinných mechanismů kontroly kvality poskytovaných mediálních služeb.

(17) Členské státy by měly stanovit takové mechanismy, které mohou zahrnovat použití tržních řešení, a nemělo by od nich být v této souvislosti požadováno žádné financování. Tyto mechanismy by měly mít za cíl zachovat pružnost mediálního řízení a autonomii stran a zajistit, že mediace bude vedena efektivně, nestranně a kompetentně. Mediátoři by měli být upozorněni na existenci Evropského kodexu chování pro mediátory, který by měl být rovněž zpřístupněn široké veřejnosti na internetu.

(18) V oblasti ochrany spotřebitele přijala Komise doporučení ⁽³⁾, kterým se stanoví minimální kritéria kvality, jež by měly mimosoudní subjekty zapojené do řešení spotřebitelských sporů dohodou nabídnout uživatelům. Všichni mediátoři a organizace, na které se uvedené doporučení vztahuje, by měli být vyzváni k dodržování zásad, které jsou v něm stanoveny. Pro usnadnění šíření informací týkajících se těchto subjektů by Komise měla zřídit databázi mimosoudních řízení, která členské státy považují za řízení dodržující zásady uvedeného doporučení.

(19) Mediace by neměla být považována za slabší alternativu soudního řízení v tom smyslu, že by dodržování dohod vyplývajících z mediace záviselo na dobré vůli stran. Členské státy by měly proto zajistit, že strany písemné dohody vyplývající z mediace mohou učinit obsah dohody vykonatelným. Členský stát by měl mít možnost odmítnout učinit dohodu vykonatelnou, pouze pokud je její obsah v rozporu s jeho právem, včetně jeho mezinárodního práva soukromého, nebo pokud jeho právo neumožňuje vykonatelnost obsahu konkrétní dohody. To může nastat v případě, kdy závazek uvedený v dohodě není vykonatelný z důvodu své povahy.

(20) Obsah dohody vyplývající z mediace, která byla v některém členském státě učiněna vykonatelnou, by měl být uznán a prohlášen za vykonatelný v ostatních členských státech v souladu s platným právem Společenství nebo vnitrostátním právem. Může to být například na základě nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech⁹ nebo na základě nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti¹⁰.

(21) Nařízení (ES) č. 2201/2003 výslovně stanoví, že k tomu, aby dohody mezi stranami mohly být vykonatelné v jiném členském státě, musí být vykonatelné v členském státě, ve kterém byly uzavřeny. Pokud tedy obsah dohody vyplývající z mediace ve věcech rodinného práva není vykonatelný v členském státě, v němž byla dohoda uzavřena a v němž byla podána žádost o vykonatelnost, neměla by tato směrnice podporovat strany sporu v obcházení práva tohoto členského státu získáním vykonatelnosti dohody v jiném členském státě.

(22) Tato směrnice by se neměla dotýkat pravidel v členských státech týkajících se výkonu dohod vyplývajících z mediace.

(23) V mediačním řízení je důležitá důvěrnost, a tato směrnice by proto měla stanovit minimální stupeň slučitelnosti pravidel občanského práva procesního, pokud jde o způsob, jak chránit důvěrnost mediace ve všech následných občanských a obchodních soudních či rozhodčích řízeních.

(24) S cílem podpory stran ve využívání mediace by měly členské státy zajistit, že jejich právní úprava promlčení a prekluze nebrání stranám obrátit se na soud nebo využít rozhodčího řízení, pokud jejich pokus o mediaci selže. Členské státy by měly zajistit, že tohoto cíle bude dosaženo, přestože tato směrnice neharmonizuje vnitrostátní právní úpravu promlčení a prekluze. Touto směrnicí by neměla být dotčena ustanovení mezinárodních smluv o promlčení a prekluzi, jak jsou provedena ve členských státech, například v rámci právní úpravy dopravy.

(25) Členské státy by měly podporovat informování široké veřejnosti o tom, jak kontaktovat mediátory a organizace poskytující mediační služby. Měly by rovněž vybízet osoby vykonávající právní praxi, aby své klienty o možnosti mediace informovaly.

(26) V souladu s bodem 34 interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů¹¹ jsou členské státy vybízeny k tomu, aby jak pro sebe, tak i v zájmu Společenství sestavily vlastní tabulky, z nichž bude co nejvíce patrné srovnání mezi touto směrnicí a prováděcími opatřeními, a aby tyto tabulky zveřejnily.

(27) Tato směrnice usiluje o prosazování základních práv a bere v úvahu zásady uznávané zejména Listinou základních práv Evropské unie.

(28) Jelikož cíle této směrnice nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto jej může být z důvodu rozsahu nebo účinků akce lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.

(29) V souladu s článkem 3 Protokolu o postavení Spojeného království a Irska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského společenství, oznámily tyto členské státy své přání účastnit se přijímání a používání této směrnice.

(30) V souladu s články 1 a 2 Protokolu o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského společenství, se Dánsko neúčastní přijímání této směrnice a tato směrnice pro ně není závazná ani použitelná,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Cíl a oblast působnosti

1. Cílem této směrnice je usnadnit přístup k alternativnímu řešení sporů a podporovat smírné řešení sporů podporou využívání mediace a zabezpečením vyváženého vztahu mezi mediací a soudním řízením.

2. Tato směrnice se vztahuje na přeshraniční spory v občanských a obchodních věcech s výjimkou sporů týkajících se práv a povinností, o kterých nemohou strany podle rozhodného práva rozhodovat samy. Nevztahuje se zejména na daňové, celní či správní věci ani na odpovědnost státu za jednání a opominutí při výkonu státní moci (*acta iure imperii*).

3. Pro účely této směrnice se „členským státem“ rozumí kterýkoli členský stát s výjimkou Dánska.

Článek 2

Přeshraniční spory

1. Pro účely této směrnice se přeshraničním sporem rozumí spor, v němž má alespoň jedna ze stran sporu bydliště nebo se obvykle zdržuje v jiném členském státě než kterákoliv jiná strana ke dni, ke kterému:

a) strany souhlasí s využitím mediace po vzniku sporu;

b) je mediace nařízena soudem;

c) vnitrostátní právo stanoví povinnost využít mediace, nebo

d) došlo k vyzvání stran pro účely článku 5.

2. Aniž je dotčen odstavec 1, považuje se pro účely článků 7 a 8 za přeshraniční rovněž spor, v němž je soudní nebo rozhodčí řízení navazující na mediaci mezi stranami zahájeno v jiném členském státě, než kde měly strany bydliště nebo se obvykle zdržovaly ke dni uvedenému v odst. 1 písm. a), b) nebo c).

3. Pro účely odstavce 1 a 2 se bydliště určuje podle článků 59 a 60 nařízení (ES) č. 44/2001.

Článek 3

Definice

Pro účely této směrnice se použijí tyto definice:

a) „Mediací“ se rozumí formální řízení, jakkoli nazvané nebo uváděné, ve kterém dvě nebo více stran sporu samy dobrovolně usilují o dosažení dohody o vyřešení sporu za pomoci mediátora. Toto řízení mohou zahájit strany sporu nebo může být navrženo či nařízeno soudem nebo stanoveno právem členského státu.

Řízení zahrnuje mediaci vedenou soudcem, který není příslušný pro žádné soudní řízení týkající se dotčeného sporu. Tento pojem nezahrnuje pokusy příslušného soudu nebo soudce urovnat spor v průběhu soudního řízení týkajícího se dotčeného sporu.

b) „Mediátorem“ se rozumí třetí osoba, která je požádána o účinné, nestranné a kvalifikované vedení mediace, bez ohledu na její označení nebo povolání v dotčeném členském státě a bez ohledu na způsob, jakým byla tato třetí osoba jmenována nebo požádána o vedení mediace.

Článek 4

Zajištění kvality mediace

1. Členské státy podporují všemi prostředky, které považují za vhodné, vypracování a do držování dobrovolných kodexů chování mediátorů a organizací, které poskytují mediační služby, jakož i jiných účinných mechanismů kontroly kvality poskytovaných mediačních služeb.

2. Členské státy podporují úvodní i další odborné vzdělávání mediátorů s cílem zabezpečit pro strany účinné, nestranné a kvalifikované vedení mediací.

Článek 5

Přistoupení k mediaci

1. Soud, u kterého je podána žaloba, může ve vhodných případech a s ohledem na všechny okolnosti daného případu vyzvat strany, aby k řešení sporu využily mediace. Soud také může vyzvat strany, aby se zúčastnily informativního setkání o možnosti využití mediace, jestliže se taková setkání konají a jsou snadno přístupná.

2. Touto směrnicí nejsou dotčeny vnitrostátní právní předpisy, podle nichž je využití mediace povinné nebo je předmětem pobídek nebo sankcí, ať už před zahájením soudního řízení, nebo po jeho zahájení, za předpokladu, že tyto právní předpisy nebrání stranám sporu ve výkonu jejich práva na přístup k soudnictví.

Článek 6

Vykonatelnost dohod vyplývajících z mediace

1. Členské státy zajistí, aby strany, nebo jedna z nich s výslovným souhlasem ostatních, mohly žádat, aby byl obsah písemné dohody vyplývající z mediace učiněn vykonatelným. Obsah takové dohody nebude učiněn vykonatelným, pokud je v daném případě v rozporu s právem členského státu, v němž je žádost podávána, nebo pokud právo uvedeného členského státu neumožňuje jeho vykonatelnost.

2. Obsah dohody může učinit vykonatelným soud nebo jiný příslušný orgán rozsudkem nebo rozhodnutím nebo veřejnou listinou v souladu s právem členského státu, ve kterém je žádost podána.

3. Členské státy oznámí Komisi soudy nebo jiné orgány příslušné pro přijímání žádostí podle odstavců 1 a 2.

4. Tímto článkem nejsou dotčena pravidla použitelná na uznání a výkon dohody, jež byla učiněna vykonatelnou podle odstavce 1, v jiném členském státě.

Článek 7

Důvěrnost mediace

1. Vzhledem k tomu, že mediace má probíhat způsobem dodržujícím důvěrnost, zajistí členské státy, aby mediátoři ani osoby zúčastněné na správě mediačního řízení nebyli nuceni předkládat důkazy v občanských a obchodních soudních řízeních nebo rozhodčích řízeních ohledně informací vyplývajících z mediace nebo souvisejících s mediačním řízením, pokud se strany nedohodnou jinak, a to s výjimkou případů, kdy:

a) je to nutné z naléhavých důvodů veřejného pořádku dotčeného členského státu, zejména vyžaduje-li to zabezpečení ochrany nejlepších zájmů dětí nebo zabránění újmě na tělesné nebo duševní integritě člověka, nebo

b) je zpřístupnění obsahu dohody vyplývající z mediace nutné k provedení nebo výkonu dané dohody.

2. Žádné ustanovení odstavce 1 členským státům nebrání v tom, aby na ochranu důvěrnosti mediace stanovily přísnější opatření.

Článek 8

Účinek mediace na běh promlčecích a prekluzních dob

1. Členské státy zajistí, aby stranám, jež si ve snaze o urovnání sporu zvolí mediaci, nebránilo v pozdějším zahájení soudních či rozhodčích řízení ve stejné věci uplynutí promlčecí nebo prekluzivní doby během mediačního řízení.

2. Odstavcem 1 nejsou dotčena ustanovení o promlčení nebo prekluzi obsažená v mezinárodních smlouvách, jichž jsou členské státy stranami.

Článek 9

Informování široké veřejnosti

Členské státy podporují všemi prostředky, které považují za vhodné, zpřístupňování široké veřejnosti informací o tom, jak kontaktovat mediátory a organizace poskytující mediační služby, zejména prostřednictvím internetu.

Článek 10

Informace o příslušných soudech a orgánech

Komise vhodnými prostředky zpřístupní veřejnosti informace o příslušných soudech nebo orgánech, které jí členské státy sdělí v souladu s čl. 6 odst. 3.

Článek 11

Přezkum

Do 21. května 2016 předloží Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru zprávu o uplatňování této směrnice. Tato zpráva posoudí vývoj mediace v celé Evropské unii a dopad této směrnice v členských státech. V případě potřeby se ke zprávě připojí návrhy na změny této směrnice.

Článek 12

Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 21. května 2011, s výjimkou článku 10, u kterého musí být souladu dosaženo do 21. listopadu 2010. Neprodlené o nich uvědomí Komisi.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 13

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie.

Článek 14

Určení

Tato směrnice je určena členskými státům.

Ve Štrasburku dne 21. května 2008.

Za Evropský parlament
předseda
H.-G. PÖTTERING

Za Radu
předseda
J. LENARČIČ

⁽¹⁾ Úř. věst. C 286, 17.11.2005, s. 1.

⁽²⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 29. března 2007 (Úř. věst. C 27 E, 31.1.2008, s. 129), společný postoj Rady ze dne 28. února 2008 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a postoj Evropského parlamentu ze dne 23. dubna 2008 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku).

⁽³⁾ Doporučení Komise 2001/310/ES ze dne 4. dubna 2001 o zásadách pro mimosoudní orgány při řešení spotřebitelských sporů dohodou (Úř. věst. L 109, 19.4.2001, s. 56).

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 12, 16.1.2001, s. 1. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 1791/2006 (Úř. věst. L 363, 20.12.2006, s. 1).

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 338, 23.12.2003, s. 1. Nařízení ve znění nařízení (ES) č. 2116/2004 (Úř. věst. L 367, 14.12.2004, s. 1).

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 321, 31.12.2003, s. 1.

Představení anglického vydání metodické příručky pro výuku mediace na vysokých školách na partnerské univerzitě ve Vilniusu (Lotyšsko), 2019. Foto: Kristine Tihanova.

ze dne 2. května 2012

o mediaci a o změně některých zákonů (zákon o mediaci)

ČÁST PRVNÍ

MEDIACE (§ 1-29)

HLAVA I

VÝKON MEDIACE (§ 1–12)

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon upravuje výkon a účinky mediace prováděné zapsanými mediátory (dále jen „mediátor“).

§ 2

Základní pojmy

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) mediací postup při řešení konfliktu za účasti jednoho nebo více mediátorů, kteří podporují komunikaci mezi osobami na konfliktu zúčastněnými (dále jen „strana konfliktu“) tak, aby jim pomohli dosáhnout smírného řešení jejich konfliktu uzavřením mediační dohody,
- b) rodinnou mediací mediace, která se zaměřuje na řešení konfliktů vyplývajících z rodinných vztahů,
- c) mediátorem fyzická osoba, která je zapsaná v seznamu mediátorů (dále jen „seznam“),
- d) členským státem členský stát Evropské unie, jiný stát tvořící Evropský hospodářský prostor a Švýcarská konfederace,
- e) smlouvou o provedení mediace písemná smlouva mezi stranami konfliktu a nejméně jedním mediátorem o provedení mediace,
- f) mediační dohodou písemná dohoda stran konfliktu uzavřená v rámci mediace a upravující mezi nimi práva a povinnosti.

§ 3

Základní ustanovení

(1) Dojde-li v průběhu mediace k převodu práv, která jsou předmětem mediace, účinky zahájení mediace trvají. Strana konfliktu, která svoje práva převedla, je povinna tuto skutečnost druhé straně konfliktu bez zbytečného odkladu oznámit.

(2) Dojde-li v průběhu mediace k pozastavení oprávnění mediátora vykonávat činnost mediátora nebo k jeho vyškrtnutí ze seznamu, účinky zahájení mediace trvají, dokud se o tom strany konfliktu nedozví, nejdéle však po dobu 3 měsíců. Ten, komu bylo pozastaveno oprávnění k výkonu činnosti mediátora nebo kdo byl vyškrtnut ze seznamu, je povinen o tom strany konfliktu neprodleně informovat.

(3) Za obsah mediační dohody jsou odpovědné pouze strany konfliktu.

(4) Před zahájením mediace je mediátor povinen poučít strany konfliktu o svém postavení při mediaci, o účelu a zásadách mediace, o účincích smlouvy o provedení mediace a mediační dohody, o možnosti mediací kdykoliv ukončit, o odměně mediátora za provedenou mediaci a o nákladech mediace. Mediátor je povinen strany konfliktu výslovně poučít o tom, že zahájením mediace není dotčeno právo stran konfliktu domáhat se ochrany svých práv a oprávněných zájmů soudní cestou a že za obsah mediační dohody jsou odpovědné pouze strany konfliktu.

§ 4

Zahájení mediace

(1) Mediace je zahájena uzavřením smlouvy o provedení mediace.

(2) Smlouva o provedení mediace musí obsahovat alespoň

- a) označení stran konfliktu,
- b) jméno, popřípadě jména, příjmení a adresu místa podnikání mediátora,
- c) vymezení konfliktu, který je předmětem mediace,
- d) výši odměny mediátora za provedenou mediaci nebo způsob jejího určení, popřípadě ujednání o záloze nebo ujednání o tom, že mediace bude provedena bezplatně,
- e) dobu, po kterou má mediace probíhat, nebo ujednání o tom, že mediace má probíhat po dobu neurčitou.

§ 5

Odmítnutí mediace

(1) Mediátor odmítne uzavření smlouvy o provedení mediace, jestliže se zřetelem na jeho poměr k věci, ke stranám konfliktu nebo k jejich zástupcům je tu důvod pochybovat o jeho nepodjatosti.

(2) Mediátor může odmítnout uzavření smlouvy o provedení mediace, jestliže je narušena nezbytná důvěra mezi ním a některou ze stran konfliktu.

§ 6

Ukončení mediace

(1) Mediátor již zahájenou mediaci ukončí, jestliže

- a) vznikne podle § 5 odst. 1 důvod pochybovat o jeho nepodjatosti, nebo
- b) se strany konfliktu s mediátorem nesešly déle než 1 rok.

(2) Mediátor může již zahájenou mediaci ukončit z důvodu uvedeného v § 5 odst. 2, nebo pokud některá ze stran konfliktu nesložila sjednanou zálohu.

(3) Mediace končí

- a) uzavřením mediační dohody,
- b) doručením písemného prohlášení mediátora všem stranám konfliktu, že mediace je ukončena z některého důvodu uvedeného v odstavci 1 nebo 2,
- c) okamžikem, kdy je mediátorem doručeno ostatním stranám konfliktu písemné prohlášení jedné ze stran konfliktu, že v mediaci nebude nadále pokračovat,
- d) souhlasným písemným prohlášením všech stran konfliktu o ukončení mediace podepsaným mediátorem,
- e) uplynutím doby stanovené ve smlouvě o provedení mediace,
- f) pozastavením oprávnění k výkonu činnosti mediátora nebo vyškrtnutím mediátora ze seznamu,
- g) smrtí, prohlášením za mrtvého nebo zánikem jedné ze stran konfliktu, nebo
- h) smrtí mediátora nebo jeho prohlášením za mrtvého.

§ 7

Mediační dohoda

Mediační dohodu uzavírají všechny strany konfliktu. Jejímí náležitostmi jsou vedle podpisů stran konfliktu také datum jejího uzavření,

doplněné mediátorem, a jeho podpis, kterým se stvrzuje, že mediační dohoda byla uzavřena v rámci mediace.

§ 8

Výkon činnosti mediátora

(1) Mediátor je povinen

- a) provádět mediaci osobně, nezávisle, nestranně a s náležitou odbornou péčí,
- b) respektovat názory stran konfliktu a vytvářet podmínky pro jejich vzájemnou komunikaci a pro nalezení řešení, které zohledňuje zájmy obou stran a které v případě, kdy se předmět konfliktu bezprostředně týká práv nezletilého dítěte, zohledňuje zejména zájem dítěte,
- c) bez zbytečného odkladu informovat strany konfliktu o všech skutečnostech, pro které by se zřetelem na jeho poměr k věci, ke stranám konfliktu nebo k jejich zástupcům mohl být důvod pochybovat o jeho nepodjatosti,
- d) stvrdit svým podpisem mediační dohodu, která byla uzavřena stranami konfliktu v rámci mediace, a vyznačit datum, kdy byla mediační dohoda uzavřena,
- e) vydat stranám konfliktu na požádání potvrzení o tom, kdy bylo stranám konfliktu doručeno prohlášení podle § 6 odst. 3 písm. b) nebo c),
- f) v případě nařízeného setkání vydat stranám konfliktu potvrzení o tom, že splnily uloženou povinnost setkat se s mediátorem,
- g) vydat stranám konfliktu při ukončení mediace na požádání potvrzení o tom, že uzavřely mediační dohodu a v jaké věci,
- h) doručit ostatním stranám konfliktu písemné prohlášení jedné ze stran konfliktu, že v mediaci nebude nadále pokračovat,
- i) soustavně se vzdělávat a prohlubovat své odborné znalosti pro řádný výkon činnosti mediátora.

(2) Mediátor nesmí ohledně konfliktu, ve kterém vede nebo vedl mediaci nebo činil kroky k přípravě mediace, poskytovat právní služby podle jiného právního předpisu, i když je jinak k jejich poskytování oprávněn. Za právní službu se nepovažuje vyjádření právního názoru mediátora v průběhu mediace na věc stran konfliktu nebo některou její dílčí otázku.

Povinnost mlčenlivosti mediátora

(1) Mediátor je povinen zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o nichž se dozvěděl v souvislosti s přípravou a výkonem mediace, a to i po vyškrtnutí ze seznamu. To platí i v případě, že nebyla uzavřena smlouva o provedení mediace.

(2) Povinnosti mlčenlivosti mohou mediátora zprostit pouze všechny strany konfliktu. Smrtí, prohlášením za mrtvého nebo zánikem některé ze stran konfliktu přechází právo zprostit mediátora mlčenlivosti na jejího právního nástupce.

(3) Povinností mlčenlivosti není mediátor vázán v rozsahu nezbytném pro řízení před soudem nebo jiným příslušným orgánem, je-li předmětem řízení spor plynoucí z výkonu činnosti mediátora mezi ním a stranou konfliktu anebo jejím právním nástupcem a dále v rozsahu nezbytném pro svou obranu v rámci výkonu dohledu nad činností mediátora nebo v kárném řízení.

(4) Povinnost mlčenlivosti mediátora se vztahuje obdobně též na osoby, které se s mediátorem podílejí na zajištění přípravy a průběhu mediace.

(5) Ten, kdo je mediátorem podle právních předpisů jiného členského státu, nesmí být nucen porušit povinnost mlčenlivosti v rozsahu, v jakém je mu uložena právními předpisy jiného členského státu, na jejichž základě poskytuje své služby.

Odměna a náhrada nákladů mediátora

(1) Mediátor má právo na sjednanou odměnu za provedenou mediaci a na náhradu sjednaných hotových výdajů. Hotovými výdaji jsou zejména cestovní výdaje, poštovné a náklady na pořízení opisů a kopií. Mediátor může od stran konfliktu žádat přiměřenou zálohu na odměnu za provedenou mediaci a náhradu sjednaných hotových výdajů.

(2) Není-li ve smlouvě o provedení mediace sjednáno jinak, hradí strany konfliktu sjednanou odměnu mediátora za provedenou mediaci a náhradu jeho sjednaných hotových výdajů rovným dílem.

(3) Nařídil-li soud účastníkům řízení první setkání s mediátorem a nedohodnou-li se účastníci řízení s mediátorem jinak, náleží

mediátorovi odměna stanovená prováděcím právním předpisem. Tuto odměnu hradí strany konfliktu rovným dílem.

(4) Je-li mediátor plátcem daně z přidané hodnoty, náleží mu k odměně za provedenou mediaci a k náhradě hotových výdajů také náhrada za daň z přidané hodnoty, kterou je mediátor povinen z odměny a náhrady hotových výdajů odvést.

Označení mediátora

Mediátor je povinen při výkonu činnosti mediátora používat označení „zapsaný mediátor“ nebo „zapsaná mediátorka“. Označení „zapsaný mediátor“ nebo „zapsaná mediátorka“, ani od nich odvozené tvary slov, není oprávněna používat jiná osoba.

Doručování

Povinnost mediátora nebo stran konfliktu doručit si mezi sebou písemnost podle tohoto zákona je splněna, pokud je doručena prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky adresáta, na adresu uvedenou ve smlouvě o provedení mediace nebo na adresu, a to i elektronickou, kterou za účelem doručování sdělí strany konfliktu mediátorovi. Písemnost se považuje za doručenu i v případě, že se adresát o doručení z důvodu okolností na své straně nezdozvěděl.

ORGANIZACE MEDIACE (§ 13–24)**Dohled nad činností mediátora**

Ministerstvo spravedlnosti (dále jen „ministerstvo“) vykonává podle jiného právního předpisu¹⁾ dohled nad dodržováním povinností stanovených mediátorovi tímto zákonem; to neplatí, je-li mediátorem advokát.

Oprávnění vykonávat činnost mediátora

Poskytovat služby mediátora je oprávněna pouze osoba zapsaná v seznamu, pokud jí nebylo oprávnění k výkonu činnosti mediátora pozastaveno, nestanoví-li tento zákon jinak.

Seznam

(1) Seznam je informačním systémem veřejné správy, který spravuje ministerstvo.

(2) Do seznamu se u každé osoby zapisují údaje, které žadatel uvedl a řádně doložil podle § 17 nebo § 19 v žádosti o zápis do seznamu, a jejich případné změny podle § 18. Dále se zapisuje

- identifikační číslo osoby přidělené správcem základního registru osob,
- datum zápisu do seznamu,
- datum pozastavení nebo zániku pozastavení oprávnění k výkonu činnosti mediátora,
- datum vyškrtnutí mediátora ze seznamu.

(3) Údaje v seznamu jsou veřejné, s výjimkou údajů o datu narození a adrese místa trvalého pobytu. Ministerstvo veřejné údaje zveřejňuje na svých internetových stránkách.

Podmínky zápisu

(1) Ministerstvo zapíše na žádost do seznamu fyzickou osobu, která

- je způsobilá k právním úkonům,
- je bezúhonná,
- získala vysokoškolské vzdělání v magisterském nebo v navazujícím magisterském studijním programu v České republice, nebo získala obdobné vysokoškolské vzdělání v zahraničí, pokud mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, uznání takového vzdělání stanoví, anebo které bylo toto vzdělání uznáno podle jiného právního předpisu,
- složila zkoušku mediátora nebo jí byla uznána kvalifikace podle jiného právního předpisu²⁾ a
- nebyla v posledních 5 letech před podáním žádosti vyškrtuta ze seznamu postupem podle § 22 odst. 4.

(2) Za bezúhonného se pro účely tohoto zákona nepovažuje ten, kdo byl pravomocně odsouzen pro

- úmyslný trestný čin, nebo
- trestný čin spáchaný z nedbalosti v souvislosti s výkonem činnosti mediátora.

(3) Za účelem doložení bezúhonnosti žadatele si ministerstvo vyžádá výpis z evidence Rejstříku trestů.

(4) Za účelem doložení bezúhonnosti přiloží žadatel, který je občanem jiného členského státu nebo fyzickou osobou uvedenou v jiném právním předpisu³⁾, výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad vydaný příslušným soudním nebo správním orgánem tohoto státu nebo členského státu posledního pobytu; je-li členským státem posledního pobytu Česká republika, postupuje se podle odstavce 3. Nevydává-li tento stát výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad, předloží žadatel čestné prohlášení o bezúhonnosti. Tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce.

(5) Za účelem doložení bezúhonnosti přiloží žadatel, který je občanem jiného než členského státu, výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad vydaný státem, jehož je občanem. Nevydává-li tento stát výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad, předloží žadatel čestné prohlášení o bezúhonnosti. Tyto doklady nesmí být starší než 3 měsíce.

Žádost o zápis

(1) V žádosti o zápis do seznamu žadatel uvede

- jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození, adresu místa trvalého pobytu a adresu místa podnikání,
- identifikační číslo osoby, pokud již bylo přiděleno,
- adresu pro doručování písemností na území České republiky, pokud je odlišná od adresy místa trvalého pobytu nebo od adresy místa podnikání, popřípadě elektronickou adresu pro doručování písemností,
- další kontaktní údaje, zejména telefon, fax, elektronickou adresu, adresu dalšího místa výkonu činnosti odlišnou od adresy místa podnikání a údaje o dalším dosaženém vzdělání, pokud je žadatel žádá uvést v seznamu,
- zda žádá uvést v seznamu zaměření na rodinnou mediaci,
- jazyk, ve kterém se mediace poskytuje.

(2) K žádosti o zápis do seznamu se připojí

- ověřená kopie dokladu prokazujícího splnění podmínky vzdělání podle § 16 odst. 1 písm. c),
- ověřená kopie dokumentu podle § 16 odst. 4 nebo 5, jedná-li se o žadatele podle těchto ustanovení,

- c) kopie osvědčení o složení zkoušky mediátora ne starší než 3 roky, nebo ověřená kopie rozhodnutí o uznání kvalifikace podle jiného právního předpisu²⁾,
  - d) kopie osvědčení o složení zkoušky z rodinné mediace ne starší než 3 roky, nebo ověřená kopie rozhodnutí o uznání kvalifikace podle jiného právního předpisu²⁾, pokud žadatel žádá uvést v seznamu zaměření na rodinnou mediaci,
  - e) ověřená kopie dokladu o dosaženém vzdělání, žádá-li žadatel uvést v seznamu údaje o dalším dosaženém vzdělání.
- (3) Mediátor je jako adresu místa podnikání povinen uvést místo, kde bude svou činnost skutečně a převážně vykonávat.

§ 18

Změny zapsaných údajů

(1) Mediátor je povinen oznámit ministerstvu bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 15 dnů, změny údajů uvedených v § 17 odst. 1 písm. a). Ministerstvo neprodleně zapíše tyto změny do seznamu.

(2) Na žádost mediátora ministerstvo do seznamu neprodleně zapíše údaje uvedené v § 17 odst. 1 písm. c) až f) nebo je vymaže nebo provede jejich změny. Žádá-li mediátor o zápis zaměření na rodinnou mediaci nebo údaje o dalším dosaženém vzdělání nebo jeho změnu, platí § 17 odst. 2 písm. d) a e) obdobně.

§ 19

Hostující mediátor

(1) Činnost mediátora může v České republice vykonávat dočasně nebo příležitostně jako hostující mediátor za podmínek stanovených tímto zákonem též státní příslušník jiného členského státu nebo fyzická osoba uvedená v jiném právním předpisu³⁾.

(2) Ministerstvo bez zbytečného odkladu zapíše do seznamu jako hostujícího mediátora toho, kdo předloží ověřenou kopii dokladu potvrzujícího, že je osobou uvedenou v odstavci 1 a že v souladu s právními předpisy jiného členského státu vykonává činnost srovnatelnou s činností mediátora, a dále čestně prohlášení, že mu oprávnění k výkonu této činnosti v členském státě nebylo odejmuto ani dočasně pozastaveno. Pro účely zápisu do seznamu uvede tato osoba náležitosti podle § 17 odst. 1 a údaj, že žádá o zápis jako hostující mediátor.

(3) Činnost hostujícího mediátora na území České republiky se řídí právním řádem České republiky. Hostující mediátor je oprávněn poskytovat na území České republiky služby mediátora podle tohoto zákona od okamžiku, kdy ministerstvu předloží doklady a uvede náležitosti stanovené v odstavci 2.

§ 20

(1) Žádost o zápis včetně zápisu hostujícího mediátora nebo o provedení změn se podává a změna zapsaných údajů podle § 18 odst. 1 se oznamuje prostřednictvím formulářů, které ministerstvo zveřejní na svých internetových stránkách.

(2) Ministerstvo vydá mediátorovi bez zbytečného odkladu potvrzení o zápisu do seznamu, které obsahuje jméno, popřípadě jména, příjmení mediátora, datum jeho narození, adresu místa podnikání a datum zápisu do seznamu.

§ 21

Pozastavení oprávnění

(1) Oprávnění k výkonu činnosti mediátora se pozastaví

- a) dnem, který mediátor uvede v žádosti o pozastavení oprávnění k výkonu činnosti mediátora, nejdříve však dnem zápisu pozastavení do seznamu, nebo
- b) dnem, kdy bylo do seznamu zapsáno pozastavení uložené kárným opatřením podle zákona o advokacii.

(2) Pozastavení oprávnění k výkonu činnosti mediátora podle odstavce 1 písm. a) zaniká dnem, kdy mediátor, kterému bylo oprávnění k výkonu činnosti mediátora pozastaveno, podá žádost o obnovení tohoto oprávnění.

(3) Pozastavení oprávnění k výkonu činnosti mediátora podle odstavce 1 písm. b) zaniká dnem, kdy uplynula doba, po kterou byl výkon této činnosti pozastaven.

§ 22

Zánik oprávnění

(1) Oprávnění k výkonu činnosti mediátora zaniká a ministerstvo vyškrtne mediátora ze seznamu, jestliže mediátor

- a) zemřel nebo byl prohlášen za mrtvého,
- b) byl zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo jeho způsobilost k právním úkonům byla omezena, a to ke dni nabytí právní

moci rozhodnutí soudu, kterým byl způsobilost k právním úkonům zbaven nebo kterým byla jeho způsobilost k právním úkonům omezena, nebo

- c) přestal splňovat podmínku bezúhonnosti podle § 16 odst. 2; to neplatí, jedná-li se o hostujícího mediátora.

(2) Ministerstvo rozhodne o vyškrtnutí mediátora ze seznamu, jestliže

- a) mediátor, kterému bylo oprávnění k výkonu činnosti mediátora pozastaveno podle § 21 odst. 1 písm. a), nepodá žádost o obnovení oprávnění do 5 let od pozastavení oprávnění k výkonu činnosti mediátora,
- b) mediátor podal ministerstvu žádost o vyškrtnutí ze seznamu; mediátor se ze seznamu vyškrtne k poslednímu dni kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém byla žádost doručena,
- c) hostujícímu mediátorovi bylo jiným členským státem odejmuto oprávnění vykonávat činnost srovnatelnou s činností mediátora; hostující mediátor se ze seznamu vyškrtne ke dni právní moci tohoto rozhodnutí, nebo
- d) byl do seznamu zapsán, ačkoliv nespĺňoval některou z podmínek pro zápis do seznamu.

(3) Mediátor je povinen ministerstvu oznámit skutečnosti, které jsou důvodem k jeho vyškrtnutí ze seznamu podle odstavce 2 písm. c) a d), a to nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy se o nich dozvěděl.

(4) Ministerstvo rozhodne o vyškrtnutí mediátora ze seznamu, jestliže mediátor závažným způsobem nebo opakovaně i přes písemné upozornění ministerstva porušil povinnosti mediátora stanovené tímto zákonem.

§ 23

Zkouška mediátora

(1) Ministerstvo umožní do 6 měsíců od doručení žádosti vykonat zkoušku mediátora každému žadateli, který uhradí poplatek za připuštění ke zkoušce mediátora ve výši 5 000 Kč; to neplatí, je-li žadatel advokátem.

(2) Ministerstvo umožní do 6 měsíců od doručení žádosti vykonat zkoušku z rodinné mediace osobě, která úspěšně složila zkoušku mediátora a uhradila poplatek za připuštění ke zkoušce z rodinné mediace ve výši 5 000 Kč.

(3) Ten, kdo při zkoušce mediátora nebo při zkoušce z rodinné mediace neuspěl, může do 30 dnů ode dne jejího konání požádat ministerstvo, aby mu umožnilo její opakování. Ministerstvo umožní opakování příslušné zkoušky nejdříve po uplynutí 6 měsíců ode dne konání zkoušky, při které žadatel neuspěl, a po uhrazení dalšího poplatku za připuštění ke zkoušce mediátora ve výši 5 000 Kč nebo po uhrazení dalšího poplatku za připuštění ke zkoušce z rodinné mediace ve výši 5 000 Kč; zkoušky lze opakovat pouze dvakrát.

(4) Ten, kdo při některé ze zkoušek neuspěl a nepodal ve lhůtě podle odstavce 3 žádost o její opakování, nebo ten, kdo při některé ze zkoušek neuspěl ani při jejím druhém opakování, může podat novou žádost o vykonání zkoušky až po uplynutí 3 let ode dne konání zkoušky, při které naposledy neuspěl.

(5) Žádost o vykonání zkoušky se podává prostřednictvím formuláře, který ministerstvo zveřejní na svých internetových stránkách.

(6) Pro žadatele, kteří jsou advokáty, zajišťuje zkoušky mediátora Česká advokátní komora podle zákona o advokacii.

(7) Obsahem zkoušek je ověření odborných znalostí a dovedností potřebných pro výkon činnosti mediátora, a to z oblasti mediace a dalších způsobů mimosoudního řešení sporů, včetně příslušné právní úpravy, mediálních technik, základních lidských práv a svobod, občanského, obchodního a pracovního práva, rodinného práva, práva na ochranu spotřebitele, občanského práva procesního a základů psychologie a sociologie.

(8) Prováděcí právní předpis stanoví náležitosti zkoušky mediátora a zkoušky z rodinné mediace, včetně náležitostí žádosti o vykonání zkoušky, způsobu jmenování zkušebních komisařů a způsobu provádění zkoušek.

§ 24

Působnost ministerstva

(1) Ministerstvo

- a) zajišťuje zkoušky mediátorů,
- b) vede seznam,
- c) zapisuje žadatele do seznamu, pozastavuje oprávnění k výkonu činnosti mediátora a vyškrtává mediátory ze seznamu,
- d) vydává mediátorovi potvrzení o zápisu do seznamu,

- e) zapisuje údaje a změny údajů do seznamu,
  - f) vykonává dohled nad činností mediátorů podle § 13,
  - g) zveřejňuje formuláře pro žádost o zápis nebo o provedení změn v seznamu, pro oznámení změn v seznamu a pro žádost o vykonání zkoušky,
  - h) zajišťuje výměnu informací o činnosti hostujícího mediátora a o opatřeních trestněprávní nebo správněprávní povahy s příslušnými orgány jiných členských států.
- (2) Ministerstvo vydá vyhlášku k provedení § 10 odst. 3 a § 23 odst. 8.

HLAVA III

PŘESTUPKY (§ 15–27)

§ 25

Přestupky fyzických osob

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) v rozporu s § 11 použije označení „zapsaný mediátor“, „zapsaná mediátorka“ nebo z nich odvozené tvary slov, přestože není zapsána v seznamu,
- b) jako osoba, která se podílí na zajištění přípravy a průběhu mediace, poruší povinnost mlčenlivosti podle § 9 odst. 4, nebo

c) neoznámí stranám konfliktu, že byla vyškrtuta ze seznamu podle § 3 odst. 2.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 100 000 Kč.

§ 26

Přestupky právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 11 použije označení „zapsaný mediátor“, „zapsaná mediátorka“ nebo z nich odvozené tvary slov, přestože není zapsána v seznamu.

- (2) Mediátor se dopustí přestupku tím, že
  - a) poruší povinnost mlčenlivosti podle § 9 odst. 1,
  - b) bez zbytečného odkladu neinformuje strany konfliktu o skutečnostech podle § 8 odst. 1 písm. c),
  - c) nestvrdí svým podpisem mediační dohodu podle § 8 odst. 1 písm. d),

- d) nevydá stranám konfliktu na požádání potvrzení podle § 8 odst. 1 písm. e),
- e) nevydá stranám konfliktu potvrzení podle § 8 odst. 1 písm. f),
- f) nevydá stranám konfliktu při ukončení mediace na požádání potvrzení podle § 8 odst. 1 písm. g),
- g) nedoručí ostatním stranám konfliktu písemné prohlášení podle § 8 odst. 1 písm. h),
- h) v rozporu s § 8 odst. 2 poskytne právní služby ohledně konfliktu, ve kterém vede nebo vedl mediaci nebo činil kroky k přípravě mediace,
- i) provádí mediaci nebo obdobnou činnost v rozporu s § 8 odst. 3,
- j) neoznámí stranám konfliktu, že mu bylo pozastaveno oprávnění k výkonu činnosti mediátora podle § 3 odst. 2,
- k) neoznámí ministerstvu skutečnosti podle § 18 odst. 1, nebo
- l) neoznámí ministerstvu skutečnosti podle § 22 odst. 3.

(3) Za přestupek podle odstavce 2 písm. e) až h) a k) až l) lze uložit pokutu do 50 000 Kč.

(4) Za přestupek podle odstavce 1 nebo podle odstavce 2 písm. a) až d), i) a j) lze uložit pokutu do 100 000 Kč.

§ 27

Společná ustanovení k přestupkům

(1) Přestupky podle tohoto zákona projednává ministerstvo.

(2) Mediátor, který je advokátem, není odpovědný za přestupky podle tohoto zákona.

HLAVA IV

VZTAH K PRÁVU EVROPSKÉ UNIE

§ 28

Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropské unie³⁾.

§ 29

Promlčecí doba ani lhůta pro zánik práva nebežijí ohledně práv, která jsou předmětem mediace v případě, že je mediace vedena v jiném členském státě podle právních předpisů tohoto členského státu.

ČÁST DRUHÁ Změna občanského soudního řádu

§ 30

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 36/1967 Sb., zákona č. 158/1969 Sb., zákona č. 49/1973 Sb., zákona č. 20/1975 Sb., zákona č. 133/1982 Sb., zákona č. 180/1990 Sb., zákona č. 328/1991 Sb., zákona č. 519/1991 Sb., zákona č. 263/1992 Sb., zákona č. 24/1993 Sb., zákona č. 171/1993 Sb., zákona č. 117/1994 Sb., zákona č. 152/1994 Sb., zákona č. 216/1994 Sb., zákona č. 84/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 238/1995 Sb., zákona č. 247/1995 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 31/1996 Sb., zákona č. 142/1996 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 269/1996 Sb., zákona č. 202/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 165/1998 Sb., zákona č. 326/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 2/2000 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 46/2000 Sb., zákona č. 105/2000 Sb., zákona č. 130/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 204/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., zákona č. 367/2000 Sb., zákona č. 370/2000 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 137/2001 Sb., zákona č. 231/2001 Sb., zákona č. 271/2001 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 276/2001 Sb., zákona č. 317/2001 Sb., zákona č. 451/2001 Sb., zákona č. 491/2001 Sb., zákona č. 501/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 202/2002 Sb., zákona č. 226/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 476/2002 Sb., zákona č. 88/2003 Sb., zákona č. 120/2004 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 153/2004 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 340/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 554/2004 Sb., zákona č. 555/2004 Sb., zákona č. 628/2004 Sb., zákona č. 59/2005 Sb., zákona č. 170/2005 Sb., zákona č. 205/2005 Sb., zákona č. 216/2005 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 383/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 79/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 113/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 133/2006 Sb., zákona č. 134/2006 Sb., zákona č. 135/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 216/2006 Sb., zákona č. 233/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona

č. 267/2006 Sb., zákona č. 308/2006 Sb., zákona č. 315/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 104/2008 Sb., zákona č. 123/2008 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 259/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 295/2008 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 384/2008 Sb., zákona č. 7/2009 Sb., zákona č. 198/2009 Sb., zákona č. 218/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 285/2009 Sb., zákona č. 286/2009 Sb., zákona č. 420/2009 Sb., zákona č. 48/2010 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 409/2010 Sb., zákona č. 69/2011 Sb., zákona č. 139/2011 Sb., zákona č. 186/2011 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 218/2011 Sb., zákona č. 355/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb. a zákona č. 470/2011 Sb., se mění takto:

1. V § 67 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavce 2, který zní: „(2) Soud rozhodne o tom, zda schvaluje mediační dohodu uzavřenou podle zákona o mediaci, nejdéle do 30 dnů od zahájení smířičího řízení.“

2. V § 99 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Je-li to s ohledem na povahu věci vhodné, upozorní předseda senátu účastníky rovněž na možnost využití mediace podle zákona o mediaci nebo sociálního poradenství podle zákona o sociálních službách.“

3. V § 100 odstavec 3 zní: „(3) Je-li to účelné a vhodné, může předseda senátu účastníkům řízení nařídit první setkání se zapsaným mediátorem (dále jen „mediátor“) v rozsahu 3 hodin a přerušit řízení, nejdéle však na dobu 3 měsíců. Pokud se účastníci bez zbytečného odkladu nedohodnou na osobě mediátora, vybere jej ze seznamu vedeného ministerstvem předseda senátu. Po uplynutí 3 měsíců soud v řízení pokračuje. První setkání nelze nařídit po dobu platnosti předběžného opatření podle § 76b.“

4. V § 110 se odstavec 2 zrušuje a zároveň se zrušuje označení odstavce 1.

5. V § 111 odstavec 3 zní: „(3) Jestliže je řízení přerušeno podle § 110, pokračuje v něm soud na návrh po uplynutí 3 měsíců. S výjimkou řízení o rozvod může soud na návrh, jsou-li pro to závažné důvody, a i bez návrhu v případě, že to odůvodňují zájmy nezletilého dítěte, pokračovat v řízení i před uplynutím této lhůty. Není-li návrh na pokračování v řízení podán do 1 roku, soud řízení zastaví.“

6. V § 114a odst. 2 se za písmeno a) vkládá nové písmeno b), které zní:

„b) účastníky řízení upozorní na možnost využití mediace podle zákona o mediaci nebo sociálního poradenství podle zákona o sociálních službách, je-li to vhodné;“.

Dosavadní písmena b) až e) se označují jako písmena c) až f).

7. V § 114c odst. 3 se za písmeno c) vkládá nové písmeno d), které zní:

„d) může účastníkům řízení nařídít první setkání s mediátorem podle § 100 odst. 3, je-li to účelné a vhodné;“.

Dosavadní písmeno d) se označuje jako písmeno e).

8. V § 137 odst. 1 se slova „a odměna za zastupování“ nahrazují slovy „, odměna za zastupování a odměna pro mediátora podle zákona o mediaci za první setkání s mediátorem nařízené soudem podle § 100 odst. 3“.

9. V § 140 se doplňuje odstavec 4, který zní: „(4) Bylo-li nařízeno první setkání s mediátorem podle § 100 odst. 3 nebo § 114c odst. 3 písm. d), platí odměnu za účastníka osvobozeného od soudních poplatků stát; při určení odměny za zastupování se postupuje podle ustanovení zvláštního právního předpisu a náhradu za daň z přidané hodnoty soud určí z odměny podle sazby daně z přidané hodnoty stanovené zvláštním právním předpisem(57d).“.

10. V § 150 se za slova „zvláštního zřetele“ vkládají slova „, nebo odmítne-li se účastník bez vážného důvodu zúčastnit prvního setkání s mediátorem nařízeného soudem“.

11. V § 202 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno p), které zní:

„p) bylo nařízeno první setkání s mediátorem podle § 100 odst. 3.“.

12. V § 270 odst. 3 se slova „nákladů mimosoudního smířčího nebo mediačního jednání, rodinné nebo jiné vhodné terapie, které“ nahrazují slovy „odměny mediátora za první setkání, kterou“.

13. V § 273 odst. 2 písmeno a) zní:

„a) tomu, kdo neplní dobrovolně soudní rozhodnutí nebo soudem schválenou dohodu o výchově nezletilých dětí, popřípadě o úpravě styku s nimi anebo rozhodnutí o navrácení dítěte, nařídít první setkání s mediátorem v rozsahu 3 hodin.“.

§ 31

Přechodné ustanovení

Pokud soud v řízení zahájeném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona uložil účastníkům řízení účast na mimosoudním smířčím nebo mediačním jednání nebo rodinné terapii, nebo za účelem účasti na takovém jednání přerušil řízení, postupuje v těchto věcech podle zákona č. 99/1963, občanský soudní řád, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST TŘETÍ *

Změna občanského zákoníku

§ 32

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění zákona č. 58/1969 Sb., zákona č. 146/1971 Sb., zákona č. 131/1982 Sb., zákona č. 94/1988 Sb., zákona č. 188/1988 Sb., zákona č. 87/1990 Sb., zákona č. 105/1990 Sb., zákona č. 116/1990 Sb., zákona č. 87/1991 Sb., zákona č. 509/1991 Sb., zákona č. 264/1992 Sb., zákona č. 267/1994 Sb., zákona č. 104/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 89/1996 Sb., zákona č. 94/1996 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 165/1998 Sb., zákona č. 159/1999 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 103/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., zákona č. 367/2000 Sb., zákona č. 229/2001 Sb., zákona č. 317/2001 Sb., zákona č. 501/2001 Sb., zákona č. 125/2002 Sb., zákona č. 135/2002 Sb., zákona č. 136/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 476/2002 Sb., zákona č. 88/2003 Sb., zákona č. 37/2004 Sb., zákona č. 47/2004 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 278/2004 Sb., zákona č. 480/2004 Sb., zákona č. 554/2004 Sb., zákona č. 359/2005 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 107/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 160/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 315/2006 Sb., zákona č. 443/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 230/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 384/2008 Sb., zákona č. 215/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 285/2009 Sb., zákona č. 155/2010 Sb., zákona č. 28/2011 Sb., zákona č. 132/2011 Sb. a zákona č. 139/2011 Sb., se mění takto:

1. V § 112 se za slova „řádně pokračuje“ vkládají slova „nebo je-li ohledně jeho práva

zahájena mediace podle zákona o mediaci“, za slova „promlčecí doba“ se vkládá slovo „neběží“ a slovo „neběží“ se nahrazuje slovy „nebo od tohoto zahájení po dobu mediace“.

2. V § 583 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní: „(2) Doba stanovená k uplatnění práva podle odstavce 1 neběží, pokud ohledně něj probíhá mediace podle zákona o mediaci.“.

ČÁST ČTVRTÁ *

Změna obchodního zákoníku

§ 33

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění zákona č. 264/1992 Sb., zákona č. 591/1992 Sb., zákona č. 600/1992 Sb., zákona č. 286/1993 Sb., zákona č. 156/1994 Sb., zákona č. 84/1995 Sb., zákona č. 94/1996 Sb., zákona č. 142/1996 Sb., zákona č. 77/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 165/1998 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 105/2000 Sb., zákona č. 367/2000 Sb., zákona č. 370/2000 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 239/2001 Sb., zákona č. 353/2001 Sb., zákona č. 501/2001 Sb., zákona č. 15/2002 Sb., zákona č. 125/2002 Sb., zákona č. 126/2002 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 308/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 312/2002 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 476/2002 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 87/2003 Sb., zákona č. 88/2003 Sb., zákona č. 437/2003 Sb., zákona č. 85/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 360/2004 Sb., zákona č. 484/2004 Sb., zákona č. 499/2004 Sb., zákona č. 554/2004 Sb., zákona č. 179/2005 Sb., zákona č. 216/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 79/2006 Sb., zákona č. 81/2006 Sb., zákona č. 308/2006 Sb., zákona č. 269/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 344/2007 Sb., zákona č. 36/2008 Sb., zákona č. 104/2008 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 81/2009 Sb., zákona č. 230/2008 Sb., zákona č. 215/2009 Sb., zákona č. 217/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 230/2009 Sb., zákona č. 285/2009 Sb., zákona č. 420/2009 Sb., zákona č. 130/2008 Sb., zákona č. 409/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 351/2011 Sb., zákona č. 355/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb. a zákona č. 428/2011 Sb., se mění takto:

1. Za § 404 se vkládá nový § 404a, který zní: „§ 404a

Promlčecí doba přestává běžet, jestliže je zahájena mediace podle zákona o mediaci.“.

2. V § 406 odst. 1 se za slova „proti jednomu spoludlužníku“ vkládají slova „nebo mediace zahájená s jedním spoludlužníkem“, slovo „uplatněného“ se nahrazuje slovem „projednávaného“ a za slova „zahájeném řízení“ se vkládají slova „nebo zahájené mediaci“.

3. V § 406 odst. 2 se za slova „třetí osobou“ vkládají slova „nebo je-li mezi věřitelem a třetí osobou zahájena mediace“ a na konci textu věty první se doplňují slova „nebo že byla zahájena mediace s touto třetí osobou“.

4. V § 406 odst. 3 se slova „řízení uvedené“ nahrazují slovy „soudní řízení, rozhodčí řízení nebo mediace uvedené“ a na konci textu věty první se doplňují slova „nebo mediace“.

5. V § 408 odst. 1 se za větu první vkládá věta „Do lhůty podle věty první se nezapočítává doba, po kterou se vede mediace podle zákona o mediaci.“.

ČÁST PÁTÁ

Změna notářského řádu

§ 34

V § 5 zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění zákona č. 7/2009 Sb., se na konci textu odstavce 2 doplňují slova „, a činnost zapsaného mediátora podle zákona o mediaci“.

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona o advokacii

§ 35

V zákoně č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění zákona č. 210/1999 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 6/2002 Sb., zákona č. 228/2002 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 349/2002 Sb., zákona č. 192/2003 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 284/2004 Sb., zákona č. 555/2004 Sb., zákona č. 205/2005 Sb., zákona č. 79/2006 Sb., zákona č. 312/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 254/2008 Sb., zákona č. 314/2008 Sb., zákona č. 219/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb. a zákona č. 214/2011 Sb., se za část šestou vkládá nová část sedmá, která včetně nadpisu zní:

ČÁST SEDMÁ
ČINNOST KOMORY
V OBLASTI MEDIACE

§ 49a

(1) Komora zajišťuje vzdělávání advokátů v oblasti mediace a zajišťuje pro ně zkoušky mediátorů podle zákona o mediaci.

(2) Není-li dále uvedeno jinak, použijí se pro obsah zkoušky a její náležitosti obdobně ustanovení zákona o mediaci.

(3) Komora umožní do 6 měsíců od doručení žádosti vykonat po uhrazení poplatku ve výši 5 000 Kč zkoušku mediátora každému advokátovi; pokud advokát požaduje vykonat rovněž zkoušku z rodinné mediace, činí poplatek 10 000 Kč. Poplatek je příjmem Komory.

(4) Na základě žádosti lze zkoušku mediátora vykonat v rámci advokátní zkoušky, zkoušky způsobilosti nebo uznávací zkoušky; poplatek za vykonání takovéto zkoušky se zvyšuje o 5 000 Kč. Pokud uchazeč požaduje vykonat rovněž zkoušku z rodinné mediace, zvyšuje se poplatek o dalších 5 000 Kč.

(5) Advokát, který byl zapsán do seznamu mediátorů, je povinen tuto skutečnost oznámit do 1 týdne Komoře; Komora tuto skutečnost bez zbytečného odkladu zaznamená do seznamu advokátů nebo seznamu evropských advokátů. Na žádost advokáta, který byl zapsán do seznamu mediátorů, zaznamená Komora v seznamu advokátů nebo seznamu evropských advokátů jeho zaměření v oblasti mediace.

§ 49b

(1) Zapsaný mediátor, který je advokátem, a hostující mediátor, který je evropským advokátem, jsou kárně odpovědní za kárné provinění.

(2) Kárným proviněním podle odstavce 1 je závažné nebo opětovné zaviněné porušení povinností stanovených mediátorovi zákonem o mediaci.

(3) Zapsanému mediátorovi, který je advokátem, lze za kárné provinění uložit

- napomenutí,
- veřejné napomenutí,
- pokutu až do výše stonásobku minimální měsíční mzdy stanovené jiným právním předpisem, nebo

d) dočasný zákaz poskytování služeb mediátora uložený na dobu 6 měsíců až 5 let.

(4) Hostujícímu mediátorovi, který je evropským advokátem podle jiného právního předpisu, lze za kárné provinění uložit

- napomenutí,
- veřejné napomenutí, nebo
- pokutu až do výše stonásobku minimální měsíční mzdy stanovené jiným právním předpisem.

(5) O uložení kárného opatření podle odstavce 3 písm. d) je Komora povinna bezodkladně informovat Ministerstvo spravedlnosti.

(6) Pro kárné řízení se přiměřeně použijí ustanovení tohoto zákona upravující kárnou odpovědnost advokáta.“

Dosavadní části sedmá a osmá se označují jako části osmá a devátá.

ČÁST SEDMÁ
Změna živnostenského zákona

§ 36

V § 3 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 286/1995 Sb., zákona č. 147/1996 Sb., zákona č. 19/1997 Sb., zákona č. 49/1997 Sb., zákona č. 79/1997 Sb., zákona č. 217/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 167/1998 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 363/1999 Sb., zákona č. 122/2000 Sb., zákona č. 123/2000 Sb., zákona č. 151/2000 Sb., zákona č. 158/2000 Sb., zákona č. 362/2000 Sb., zákona č. 256/2001 Sb., zákona č. 477/2001 Sb., zákona č. 162/2003 Sb., zákona č. 38/2004 Sb., zákona č. 167/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 499/2004 Sb., zákona č. 127/2005 Sb., zákona č. 253/2005 Sb., zákona č. 62/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 130/2008 Sb., zákona č. 189/2008 Sb., zákona č. 230/2008 Sb., zákona č. 254/2008 Sb., zákona č. 285/2009 Sb., zákona č. 155/2010 Sb., zákona č. 160/2010 Sb., zákona č. 152/2011 Sb. a zákona č. 357/2011 Sb., se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno l), které zní:

„l) zapsaných mediátorů podle zákona o mediaci.“

ČÁST OSMÁ

Změna zákona o soudních poplatcích

§ 37

V položce 9 přílohy k zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění zákona č. 36/1995 Sb., zákona č. 255/2000 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 217/2009 Sb. a zákona č. 218/2011 Sb., se za bod 1 vkládá nový bod 2, který zní:

„2. Za schválenou mediační dohodu uzavřenou podle zákona o mediaci⁷⁾ se vybere poplatek podle bodu 1 písmene a), a to bez zřetele k tomu, co je předmětem mediační dohody.

⁷⁾ Zákon č. 202/2012 Sb., o mediaci a o změně některých zákonů.“

Dosavadní bod 2 se označuje jako bod 3.

ČÁST DEVÁTÁ

Změna zákona o změně zákona o správních poplatcích

§ 38

V položce 10 přílohy k zákonu č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění zákona č. 312/2006 Sb., zákona č. 130/2008 Sb. a zákona č. 254/2008 Sb., se doplňuje písmeno f), které zní: „f) Přijetí žádosti o zápis do seznamu mediátorů Kč 5 000“.

ČÁST DESÁTÁ
ÚČINNOST

§ 39

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem třetího kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení.

Němcová v. r.
Klaus v. r.
Nečas v. r.

¹⁾ Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a některých příslušníků jiných států a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů.

³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/52/ES ze dne 21. května 2008 o některých aspektech mediace v občanských a obchodních věcech.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 6. července 2005 o uznávání odborných kvalifikací.

* Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, a zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, byly zrušeny zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

ze dne 13. srpna 2012
o zkouškách a odměně mediátora

Ministerstvo spravedlnosti stanoví podle § 24 odst. 2 zákona č. 202/2012 Sb., o mediaci a o změně některých zákonů (zákon o mediaci), k provedení § 10 odst. 3 a § 23 odst. 8 zákona o mediaci:

§ 1

Předmět úpravy

- Touto vyhláškou se stanoví
- náležitosti zkoušky mediátora,
  - náležitosti zkoušky z rodinné mediace,
  - náležitosti žádosti o vykonání zkoušky,
  - způsob provádění zkoušky,
  - způsob jmenování zkušebních komisařů,
  - výše odměny mediátora za první setkání s mediátorem nařízené soudem.

§ 2

Náležitosti zkoušky

- Zkouška mediátora sestává z písemné a ústní části; zkouška z rodinné mediace sestává pouze z ústní části.
- mediace a dalších způsobů mimosoudního řešení sporů, včetně příslušné právní úpravy,
- mediačních technik,
- základních lidských práv a svobod,
- občanského, obchodního a pracovního práva,
- rodinného práva,
- práva na ochranu spotřebitele,
- občanského práva procesního,
- základů psychologie a sociologie.

§ 3

Žádost o vykonání zkoušky

- V žádosti o vykonání zkoušky uchazeč uvede
  - jméno, popřípadě jména, příjmení,
  - datum narození,
  - adresu místa trvalého pobytu,
  - adresu pro doručování písemností, pokud je odlišná od adresy místa trvalého pobytu, popřípadě elektronickou adresu pro doručování písemností,

- druh zkoušky, kterou požaduje vykonat,
- datum a podpis.

(2) K žádosti o vykonání zkoušky uchazeč připojí

- doklad o zaplacení poplatku vyžadovaného zákonem o mediaci,
- informaci o dosaženém vzdělání, absolvovaném školení v mediaci a vykonávané praxi v oblasti mediace,
- kopii dokladu o ukončeném vysokoškolském vzdělání v magisterském nebo v navazujícím magisterském studijním programu, nebo potvrzení o studiu na vysoké škole v magisterském nebo v navazujícím magisterském studijním programu,
- v případě žádosti o vykonání pouze zkoušky z rodinné mediace ověřenou kopií osvědčení o vykonání zkoušky mediátora.

(3) K žádosti o opakování zkoušky a k žádosti o stanovení jiného nebo dalšího termínu uchazeč připojí doklad o zaplacení poplatku vyžadovaného zákonem o mediaci.

(4) K žádosti, ke které uchazeč nepřipojí některý z dokladů stanovených v odstavci 2 písm. a), d) a odstavci 3, se nepřihlíží.

(5) Ministerstvo může výjimečně, není-li z organizačních důvodů možné učinit součástí ústní části zkoušky prezentaci mediačních dovedností formou simulovaného mediačního jednání podle § 8 odst. 4, uchazeče nejpozději 3 týdny předem dnem konání ústní části zkoušky vyzvat, aby do 5 kalendářních dnů předem dnem konání ústní části zkoušky předložil neseštrihanou videonahrávku na datovém nosiči obsahující modelovou mediační situaci bez úvodního slova mediátora, trvající nejméně 1 a nejvíce 2 hodiny.

§ 4

1) Žádost o vykonání zkoušky může vzít uchazeč zpět nejpozději před zahájením zkoušky.

(2) Pokud vezme uchazeč žádost o vykonání zkoušky zpět, poplatek za přípuštěné ke zkoušce se nevrací.

§ 5

Poznávka na zkoušku

(1) Pozvánku na zkoušku mediátora s uvedením termínu, času a místa konání písemné části zkoušky zašle ministerstvo uchazeči nejpozději 4 týdny předem dnem konání písemné části zkoušky. O termínu, čase a místě konání ústní části zkoušky mediátora informuje ministerstvo uchazeče nejpozději 3 týdny předem dnem konání ústní části zkoušky mediátora, a to na svých internetových stránkách, popřípadě dopisem zasláním uchazeči.

(2) Pozvánku na zkoušku z rodinné mediace, na zkoušku v opravném termínu na základě žádosti o opakování zkoušky nebo v jiném termínu stanoveném podle § 11 s uvedením termínu, času a místa konání zkoušky zašle ministerstvo uchazeči nejpozději 3 týdny předem dnem konání zkoušky.

(3) Pokud uchazeč současně se žádostí o vykonání zkoušky mediátora podal žádost o vykonání zkoušky z rodinné mediace a při zkoušce mediátora uspěl, umožní mu ministerstvo zkoušku z rodinné mediace vykonat nejpozději do 30 kalendářních dnů po zaslání osvědčení o vykonání zkoušky mediátora podle § 14.

§ 6

Společná ustanovení pro písemnou a ústní část zkoušky

- Zkouška se koná v českém jazyce.
- Před zahájením každé části zkoušky prokazuje uchazeč svoji totožnost.
- Pokud uchazeč v průběhu písemné nebo ústní části zkoušky od zkoušky odstoupí, hodnotí se stupněm neuspěl.
- Uchazeč je povinen při zkoušce pracovat samostatně. Uchazeč, který v průběhu zkoušky porušil svoji povinnost pracovat samostatně, nebo závažně rušil průběh zkoušky, může být ze zkoušky vyloučen. Pokud byl uchazeč ze zkoušky vyloučen, hodnotí se stupněm neuspěl.

§ 7

Písemná část zkoušky mediátora

- Písemná část zkoušky mediátora se koná formou testu a je neveřejná.
- Písemná část zkoušky mediátora trvá nejdéle 2 hodiny. Po uplynutí této doby je uchazeč povinen písemnou práci odevzdat.

(3) Zkušební otázky schvaluje ministerstvo. Zkušební otázky jsou stejné jak u zkoušky mediátora zajišťované ministerstvem, tak u zkoušky mediátora zajišťované Českou advokátní komorou podle zákona o advokacii.

(4) Podmínkou úspěšného vykonání písemné části zkoušky mediátora je uvedení správné odpovědi na alespoň 75 % otázek.

(5) O výsledku písemné části zkoušky mediátora rozhodne zaměstnanec ministerstva. Výsledek písemné části zkoušky mediátora oznámí ministerstvo uchazeči na svých internetových stránkách, popřípadě dopisem zasláním uchazeči.

§ 8

Ústní část zkoušky

(1) Ústní část zkoušky je veřejná a trvá nejdéle 2 hodiny.

(2) Ústní část zkoušky mediátora se koná nejpozději do 5 dnů ode dne konání písemné části zkoušky mediátora a může ji vykonat pouze uchazeč, který úspěšně vykonal písemnou část zkoušky mediátora.

(3) Ústní část zkoušky sestává z praktické demonstrace mediačních dovedností, a to zejména v oblasti osobní interakce, způsobu vystupování, usnadňování vyjadřování, analýzy konfliktu, vedení vyjednávání, etického chování, komunikace, projevení empatie, aktivního naslouchání a strategické intervence.

(4) Součástí ústní části zkoušky je prezentace mediačních dovedností formou simulovaného mediačního jednání, výjimečně formou videonahrávky modelové mediační situace, k jejímuž předložení byl uchazeč vyzván podle § 3 odst. 5.

(5) Při zkoušce z rodinné mediace se prověřují zejména mediační schopnosti a dovednosti potřebné pro řešení konfliktů vyplývajících z rodinných vztahů, dále znalosti rodinného práva, úpravy majetkových práv, znalosti z oblasti práv a psychologie dítěte, domácího násilí, mezigeneračních vztahů a komunikace. Součástí zkoušky z rodinné mediace je prezentace mediačních dovedností formou simulovaného mediačního jednání zaměřeného na vztahy vyplývající z rodinných konfliktů.

(6) Podmínkou úspěšného vykonání ústní části zkoušky je celkové vyhodnocení znalostí a mediačních dovedností uchazeče na alespoň 75 %.

(7) Zkušební komise rozhodne o výsledku ústní části zkoušky na základě nevěřejné porady bezprostředně po skončení ústní části zkoušky uchazeče.

§ 9

Zkušební komise

(1) Zkušební komisaře jmenuje a odvolává ministr spravedlnosti z řad zaměstnanců ministerstva a odborníků na mediaci, a to jak pro zkoušky zajišťované ministerstvem, tak pro zkoušky zajišťované Českou advokátní komorou podle zákona o advokacii. Zkušební komisaři musí mít ukončené vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu.

(2) Zkušební komise pro ústní část zkoušky je tříčlenná a uchazeč se její složení dozví až bezprostředně před konáním ústní části zkoušky. Členy zkušební komise vybere ministerstvo z řad zkušebních komisařů jmenovaných ministrem spravedlnosti, a to jak pro zkoušky zajišťované ministerstvem, tak pro zkoušky zajišťované Českou advokátní komorou podle zákona o advokacii.

(3) Zkušební komise je usnášenischopná za přítomnosti všech svých členů.

(4) Zkušební komise rozhoduje nadpolovičnou většinou hlasů svých členů.

(5) Předsedu zkušební komise jmenuje a odvolává ministr spravedlnosti. Předseda zkušební komise řídí průběh ústní části zkoušky a dbá na její odbornou úroveň.

§ 10

Podjatost členů zkušební komise

(1) Členové zkušební komise jsou povinni sdělit ministerstvu nejpozději před konáním ústní části zkoušky skutečnosti, které by mohly vést k pochybnostem o nestrannosti členů zkušební komise ve vztahu k uchazeči.

(2) Před konáním ústní části zkoušky má uchazeč právo namítnout podjatost kteréhokoliv člena zkušební komise. O tom musí být předsedou zkušební komise poučen. Uchazeč, který vznesl námitku podjatosti, ústní část zkoušky v původním termínu nekoná.

(3) Vznesenou námitku podjatosti je uchazeč povinen zaslat písemně ministerstvu nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne, kdy měl konat ústní část zkoušky. V námitce podjatosti musí být uvedeno, proti kterému členu zkušební komise směřuje, v čem je spatřován dů-

vod pochybnosti o jeho nepodjatosti a jakými důkazy může být prokázán.

(4) Námitku podjatosti posoudí ministerstvo do 10 pracovních dnů ode dne jejího doručení. Není-li námitka podjatosti zjevně bezdůvodně vznesená a byla-li ministerstvu zaslána včas, ministerstvo umožní uchazeči vykonání ústní části zkoušky v nejbližším termínu; jinak se uchazeč hodnotí stupněm neúspěš. O způsobu vyřízení námítky podjatosti ministerstvo uchazeče vyrozumí bez zbytečného odkladu.

§ 11

Neúčast na zkoušce

(1) Pokud se uchazeč nemůže z vážných důvodů dostavit ve stanoveném zkušebním termínu k písemné nebo ústní části zkoušky a svoji neúčast do 5 kalendářních dnů ode dne termínu zkoušky nebo její části ministerstvu písemně omluví, může vykonat zkoušku nebo její část v jiném termínu stanoveném ministerstvem; pokud svoji neúčast řádně a včas neomluví, hodnotí se stupněm neúspěš.

(2) Pokud se uchazeč nedostaví v jiném termínu stanoveném ministerstvem k písemné nebo ústní části zkoušky a do 5 kalendářních dnů ministerstvu neprokáže, že se nemohl dostavit z důvodů zvláštního zřetele hodných, hodnotí se stupněm neúspěš.

(3) Na žádost uchazeče ministerstvo promíne zmeškání lhůty uvedené v odstavcích 1 a 2, prokáže-li uchazeč, že lhůtu zmeškal z důvodů zvláštního zřetele hodných. Žádost o promínutí zmeškání lhůty je třeba podat do 5 kalendářních dnů po odpadnutí překážky.

§ 12

Hodnocení zkoušky

(1) Výsledek zkoušky se hodnotí stupni úspěš nebo neúspěš.

(2) Při zkoušce mediátora uchazeč úspěš, pokud byl hodnocen stupněm úspěš při písemné i ústní části zkoušky mediátora. Při zkoušce z rodinné mediace uchazeč úspěš, pokud byl hodnocen stupněm úspěš při ústní části zkoušky z rodinné mediace.

(3) Výsledek zkoušky oznámí zkušební komise uchazeči ústním vyhlášením bezprostředně po poradě konané po ústní části zkoušky tohoto uchazeče.

(4) Pokud uchazeč při ústní části zkoušky mediátora neúspěš, není při opakování zkoušky mediátora povinen opakovat i její písemnou část, kterou složil úspěšně.

§ 13

Protokol o průběhu zkoušky

(1) O průběhu zkoušky se pořídí protokol, který obsahuje zejména

- jméno, popřípadě jména, a příjmení uchazeče,
- datum narození uchazeče,
- adresu místa trvalého pobytu uchazeče,
- druh zkoušky,
- datum, čas a místo konání písemné a ústní části zkoušky,
- bodové ohodnocení písemné části zkoušky mediátora,
- zkušební otázky ústní části zkoušky,
- výsledek zkoušky,
- jména, příjmení členů zkušební komise a jejich podpisy.

(2) Přílohou protokolu je písemný test vypracovaný při písemné části zkoušky mediátora, bodové ohodnocení znalostí a mediačních dovedností uchazeče při ústní části zkoušky a videonahrávka modelové mediační situace, byla-li na vyzvu ministerstva podle § 3 odst. 5 předložena.

§ 14

Osvědčení o vykonání zkoušky

(1) Uchazeči, který při zkoušce úspěš, zašle ministerstvo do 30 kalendářních dnů po konání její poslední části osvědčení o vykonání zkoušky. Osvědčení je dokladem potvrzujícím úspěšné vykonání zkoušky.

(2) Osvědčení obsahuje údaje o jménu, popřípadě jménech, příjmení uchazeče, jeho datu narození, druhu vykonané zkoušky, datu jejího vykonání, datu vydání osvědčení a podpis předsedy zkušební komise.

§ 15

Výše odměny za první setkání s mediátorem nařízené soudem

Výše odměny za první setkání s mediátorem nařízené soudem činí 400 Kč za každou započatou hodinu. Je-li zapsaný mediátor plátcem daně z přidané hodnoty podle jiného právního předpisu, náleží mu rovněž náhrada za daň z přidané hodnoty.

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. září 2012.

Ministr:

JUDr. Blažek, Ph.D., v. r.

Stanovisko k otázce povinnosti mlčenlivosti ve smyslu ust. § 9 zákona o mediaci

Dotčená ustanovení:

- § 9 zákona č. 202/2012 Sb., o mediaci a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o mediaci“)
- § 100 odst. 1 a 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o.s.ř.“)
- § 124 o.s.ř.
- § 128 o.s.ř.
- § 150 o.s.ř.
- § 9 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „z.f.s.“)
- § 474 odst. 1 z.f.s.

Stanovisko:

- (i) **Smlouva o provedení mediace ve smyslu § 2 písm. e) zákona o mediaci a mediační dohoda ve smyslu § 2 písm. f) zákona o mediaci podléhají povinnosti mlčenlivosti ze strany zapsaného mediátora ve smyslu § 9 odst. 1 zákona o mediaci.**
- (ii) **Zapsaný mediátor je povinen sdělit na dotaz soudu skutečnosti, které mají význam pro řízení a rozhodnutí ve smyslu § 128 o.s.ř. pouze tehdy, pokud tím není ohroženo splnění zákonem uložené povinnosti zachovávat mlčenlivost podle § 9 odst. 1 zákona o mediaci (ve smyslu § 124 o.s.ř.). Tím není dotčena povinnost zapsaného mediátora podle § 8 písm. f) zákona o mediaci.**

Odůvodnění:

Ad (i)

Povinnost mlčenlivosti mediátora, garantovaná § 9 zákona o mediaci, je považována za jeden ze základních pilířů právní úpravy mediace, neboť garantuje zajištění dostatečné míry důvěrnosti mezi osobami na konfliktu zúčastněnými a mediátorem. Bez této důvěrnosti by nebylo efektivní fungování mediace myslitelné; absence (popř. porušování) této povinnosti by totiž nevyhnutelně vedla k potenciálnímu narušení nezávislosti a nestranosti zapsaného mediátora (dále jen „mediátor“) v očích stran. .

Zákon o mediaci v § 9 odst. 1 uvádí: „*Mediátor je povinen zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o nichž se dozvěděl v souvislosti s přípravou a výkonem mediace, a to i po vyškrtnutí ze seznamu. To platí i v případě, že nebyla uzavřena smlouva o provedení mediace*“. Citované ustanovení tak stanovuje rozsah zákonem uložené povinnosti mlčenlivosti. Nicméně výklad tohoto ustanovení právě s ohledem na rozsah zákonem uložené povinnosti mlčenlivosti činí v praxi nemalé interpretační obtíže. Tyto obtíže jsou přitom relevantní i z hlediska dohledové činnosti Ministerstva spravedlnosti. S ohledem na princip legitimních očekávání proto Ministerstvo spravedlnosti cítí potřebu k rozsahu zákonné povinnosti mlčenlivosti stanovené v § 9 odst. 1 zákona o mediaci zaujmout výkladové stanovisko. Budiž zdůrazněno, že Ministerstvo spravedlnosti je podle zákona č. 2/1969 Sb., o

zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ústředním orgánem státní správy pro soudy, státní zastupitelství, vězeňství, probaci, mediaci a střet zájmů. Je oprávněno činit to, co mu tento zákon a jiné právní předpisy ukládají. Poskytování výkladových stanovisek však mezi úkoly Ministerstva spravedlnosti výslovně nepatří. K podávání závazného výkladu právních předpisů jsou v rámci řízení o konkrétní věci příslušné soudy. Nicméně to nijak nebrání Ministerstvu spravedlnosti, jakožto dohledovému orgánu, přijímat výkladová stanoviska s cílem zajistit, aby měli účastníci správního řízení možnost se připravit na průběh správního řízení a být informováni o tom, co od nich bude správní orgán vyžadovat, resp. jaký výklad právního předpisu považuje správní orgán za správný, aby měli účastníci řízení přichystány všechny podklady nebo shromážděny argumenty, jež budou ve správním řízení uplatňovat (k tomu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. dubna 2008, sp. zn. 4As 20/2007).

Závažnosti shora zmiňovaného problému (a nutnosti zaujetí výkladového stanoviska) svědčí rovněž existující komentářová literatura.¹ V komentáři k § 9 odst. 1 se totiž uvádí, že samotná smlouva o provedení mediace není předmětem mlčenlivosti.² Na jiném místě je možné se v dotčeném komentáři dočíst: „*soud nemůže vyžadovat od mediátora informaci o tom, zda byla mediace zahájena nebo ne, ani o jejím průběhu a výsledcích, není ani oprávněn žádat od mediátora předložení listin vzešlých z mediace*“.³ K tomu lze uvést následující.

Zprvce, *prima facie* je zřejmé, že listinou, která vzešla z mediace, je bezpochyby i mediační dohoda nebo smlouva o provedení mediace. Již prostý jazykový výklad proto svědčí závěru, podle kterého na smlouvu o provedení mediace a mediační dohodu dopadá povinnost mlčenlivosti ve smyslu § 9 odst. 1 zákona o mediaci.

Zadruhé, výše uvedené závěry komentářové literatury jsou zjevně vnitřně rozporné. V jednom případě se totiž kloní k restriktivnímu výkladu rozsahu povinnosti mlčenlivosti mediátora, aby v jiném byl dovozen výklad extenzivní. Jak bylo nicméně zdůrazněno v úvodu, povinnost mlčenlivosti zakotvená v § 9 zákona o mediaci je projevem základního principu mediace (tj. principu důvěrnosti). Namísto je proto spíše extenzivní výklad.

Zatřetí, shora citované pasáže příslušné komentářové literatury zcela ignorují právní úpravu obsaženou v o.s.ř. (k tomu blíže viz níže). Stručně řečeno totiž platí, že každý je povinen soudu sdělit skutečnosti, které mají význam pro řízení a rozhodnutí, ledaže tomu brání zákonem stanovená nebo státem uznávaná povinnost mlčenlivosti. Není proto možné dovést, že smlouva o provedení mediace není předmětem mlčenlivosti dle § 9 odst. 1 zákona o mediaci, a zároveň tvrdit, že soud nemůže dle § 128 o.s.ř. požadovat po mediátorech informace o tom, zda byla mediace zahájena, či nikoliv.

Začtvrté, uvedené lze podpořit rovněž faktem, že jak ve smlouvě o provedení mediace, tak v mediační dohodě, mohou být řešeny a sděleny i jiné než obvyklé a obecně známé informace, které již jdou nad rámec toho, co umožňuje zákon o mediaci poskytnout.

Lze proto shrnout, že s ohledem na dikci § 9 odst. 1 zákona o mediaci, jakož i teleologický výklad dotčeného ustanovení, se lze oprávněně domnívat, že mlčenlivosti podléhá jakákoliv skutečnost (informace), o které se dozvěděl mediátor v souvislosti s přípravou (smlouva o provedení mediace a jednávání jí předcházející), jakož i s výkonem mediace (mediační dohoda a jednání s prováděním mediace související).

¹ Viz DOLEŽALOVÁ, M. HÁJKOVÁ, Š. POTOČKOVÁ, D. a J. ŠTANDERA. *Zákon o mediaci. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2013.

² Tamtéž, s. 50-51.

³ Tamtéž, s. 151.

Ad (ii)

Podle § 8 odst. 1 písm. f) zákona o mediaci mediátor musí vydat (a soudy mají oprávnění po stranách požadovat) potvrzení o tom, že strany splnily soudem uloženou povinnost a absolvovaly nařízené první setkání ve smyslu § 100 odst. 2 o.s.ř. Toto potvrzení má z hlediska dalšího řízení před soudem svůj význam, a to s ohledem na právní úpravu náhrady nákladů řízení (§ 150 o.s.ř.). V této souvislosti je nezbytné zdůraznit, že sice zákon ukládá každému povinnost na dotaz soudu sdělit skutečnosti, které mají význam pro řízení a rozhodnutí (§ 128 o.s.ř.), avšak tím není dotčena zákonem uložená povinnost mlčenlivosti podle § 9 odst. 1 zákona o mediaci (§ 124 o.s.ř.).

Ať už jde o nařízené první setkání či mediaci samotnou, mediátor by neměl ani na dotaz soudu poskytovat informace o tom, kdo měl či neměl zájem v mediaci pokračovat, kolikrát se strany dostavily k mediaci, zda se podařilo sblížit jejich stanoviska, kdo byl při setkání komunikativnější, kdo vstřícnější, jaké byly okolnosti a průběh nařízeného setkání či mediace, důvody a předmět jednání, výsledek mediace, či dokonce poskytovat zápisy z mediačního jednání atd., aniž by mediátoři byli zbaveni mlčenlivosti účastníky sporu. Mediátor by rovněž neměl ani poskytovat informace o tom, jaká byla úroveň komunikace a emoční nastavení stran.

V těchto případech by se dle názoru Ministerstva spravedlnosti jednalo o porušení základních principů mediace (důvěrnost mediačního procesu, v rámci něhož účastníci mohou sdělit citlivé informace, které by u soudu jinak z jejich strany nezazněly), resp. zákona o mediaci ve smyslu spáchání přestupku dle § 26 odst. 1 písm. i) zákona o mediaci. Na druhou stranu nic nebrání tomu, aby byl mediátor zproštěn mlčenlivostí samotnými stranami ve smyslu § 124 o.s.ř.

Pro úplnost se zdůrazňuje, že § 9 odst. 1 zákona o mediaci ukládá povinnost pouze mediátorovi.⁴ Proto při obecné otázce, zda jisté dokumenty podléhají povinnosti mlčenlivosti, je třeba tuto otázku posuzovat výhradně ve vztahu k mediátorovi.⁵ Tzn., že mlčenlivostí (jíž podléhá jak smlouva o provedení mediace, tak mediační dohoda) nejsou vázány strany konfliktu, pokud si to výslovně nestanoví. Smyslem tohoto pojetí je skutečnost, že mediace stranám nemůže vytvořit překážku pro domáhání se jejich práv u soudu či jiného orgánu (je na uvážení stran, jestli se zavážou mlčenlivostí - pak mají překážku na straně povinnosti tvrzení a důkazní), a tedy že zúčastněné strany mohou uzavřené dohody volně prezentovat bez vzájemného zprošťování povinnosti mlčenlivosti. Na rozdíl od mediátora, který tak bez jejich svolení učinit nemůže.

Platí, že pokud se nejedná o zákonné výjimky⁶, kdy mediátor není vázán (v rozsahu nezbytném) povinností mlčenlivosti, nebo pokud nebyl mediátor mlčenlivosti zproštěn, měl by se mediátor na výzvu soudu dle § 128 o.s.ř. v těch případech, kdy se soud dožaduje informací stran průběhu mediace nebo prvního setkání s mediátorem, omezit na konstatování, že první setkání se neuskutečnilo (nikoli důvody, proč se tak stalo či nestalo), příp. zda proběhla mediace (či probíhá), bez dalších podrobností. Ve vztahu k § 8 odst. 1 písm. f)

⁴ Např. na rozdíl od slovenského zákona č. 420/2004 Z.z., o mediácii a o doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, ktorý v § 5 sméruje povinnosť mlčenlivosti na mediátora, strany konfliktu i osoby zúčastnené.

⁵ S výjimkou § 9 odst. 4 zákona o mediaci (osoby, které se s mediátorem podílejí na zajištění přípravy a průběhu mediace).

⁶ Případy jmenované v § 9 odst. 3 zákona o mediaci nebo případy spadající pod § 8 odst. 1, 4 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), v.z.p.p., § 367 odst. 1 a § 368 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v.z.p.p., či § 7 odst. 2, zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, v.z.p.p.

zákona o mediaci je pak nezbytné podotknout, že bez ohledu na právní úpravu mlčenlivosti obsažené v § 9 odst. 1 zákona o mediaci, musí mediátor poskytovat písemné informace formou vydání potvrzení o setkání stran s mediátorem. Toto potvrzení se však v dikci § 8 odst. 1 písm. f) vydává stranám, které splnily tuto povinnost; nikoliv samotnému soudu. Nicméně informace, které jsou poskytovány mediátorem ve smyslu vystavení potvrzení dle § 8 odst. 1 písm. f) zákona o mediaci, zjevně nespádají pod zákonem stanovenou povinnost mlčenlivosti. Jakkoliv by to i v tomto případě mohlo být *prima facie* presumováno, že i tyto informace patří mezi skutečnosti, které se mediátor dozvěděl v souvislosti s přípravou nebo výkonem mediace, ve skutečnosti na tyto informace nedopadá povinnost mlčenlivosti, a to s ohledem na teleologický výklad dotčeného ustanovení. Jak totiž bylo zdůrazněno shora, § 9 odst. 1 zákona o mediaci je přímým projevem principu důvěrnosti mediace, přičemž o ohrožení důvěrnosti nemůže být v případě poskytování informací v rozsahu § 8 odst. 1 písm. f) uvažováno. Navíc tyto informace jsou zjevně vysoce relevantní i pro samotný soud, a to sice v případě rozhodování o náhradě nákladů řízení (viz § 150 o.s.ř.), jakož i pro samotné vedení řízení s ohledem na jeho (možné) přerušení.

Lze proto uzavřít, že pokud soudy požadují po mediátorech informace jdoucí nad rámec konstatování, zda první setkání či mediace samotná proběhly (probíhá) či nikoli, je Ministerstvo spravedlnosti toho názoru, že mediátor dle zákonných ustanovení nemá právo tyto informace soudu sdělovat. Reakce mediátora musí být v mezích zákona, tzn. v případě takovýchto dotazů by měl mediátor soudu odpovědět, že je ze zákona povinován mlčenlivostí, a musí poskytnutí informací nad rámec uvedeného odmítnout.

Shora uvedené pochopitelně nebrání tomu, aby strany po zaslání výzvy soudem mediátora mlčenlivosti zprostili. V tomto ohledu je vždy na mediátorovi, aby zvážil konkrétní okolnosti případu při dotazech soudů a tedy i zvážil, zda se má obrátit na strany s příp. dotazem ohledně zproštění povinnosti mlčenlivosti. V každém případě ovšem platí, že mediátor si nikdy nemůže udělení souhlasu s poskytnutím informací jakkoli (nátlakem) vynucovat. Takový postup by byl ze strany mediátora zcela neetický, došlo by jím k porušení základních principů mediace a takové jednání by mohlo mít za důsledek narušení důvěry mezi stranami konfliktu a jejich mediátorem. Strany mají právo, aby informace, které sdělily na mediaci, zůstaly mezi nimi a mediátorem zcela důvěrné, a pouze pokud samy iniciují svůj souhlas s poskytováním informací o obsahu jejich mediačního jednání soudu, může tak mediátor činit. V opačném případě by se mediátor dopustil přestupku ve smyslu § 26 odst. 1 písm. i) zákona o mediaci.

Na závěr je třeba uvést, že závěry zde učiněné pro oblasti civilního řízení sporného platí *mutatis mutandis* i pro civilní řízení nesporné.

Příloha č. 1- Vzor potvrzení podle ust. § 8 odst. 1 písm. f) zákona o mediaci

Číslo jednací: .....

Potvrzení

o účasti na prvním setkání se zapsaným mediátorem vydané dle ust. § 8 odst. 1 písm. f)
zákona č. 202/2012 Sb., o mediaci a o změně některých zákonů
(dále jen „zákon o mediaci“)

Potvrzují tímto, že

pan/paní....., nar. ...., bytem .....

a

pan/paní ..... nar. ...., bytem .....

ve věci .....

splnili soudem uloženou povinnost nařízeného prvního setkání se zapsaným mediátorem ve
smyslu ust. § 100 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších
předpisů, dne .....

Klienti byli mediátorem poučeni ve smyslu ust. § 3 odst. 4 zákona o mediaci.

V ..... dne.....

.....

zapsaný mediátor

Etický kodex Asociace mediátorů ČR

I. Povinnosti mediátora ke stranám

- Mediátor smí vyslovit souhlas s mediací pouze pokud je připraven věnovat patřičnou pozornost efektivitě mediace
- Mediátor si je vědom toho, že:
  - účast na mediaci je pro strany dobrovolná
  - za řešení nesou odpovědnost strany
  - dohoda je činěna dobrovolně oběma stranami
- Mediátor informuje pravdivě o podmínkách, za jakých je služba poskytována
- Mediátor dává účastníkům plně na vědomí, na jakém základě se realizuje kompenzace, jaké poplatky či sazbu si účtuje, a tuto skutečnost osvětlí.

II. Povinnosti mediátora k procesu mediace

- Mediátor prostřednictvím mediačního procesu vede strany ke zvýšení jejich schopnosti řešit samostatně další problémy
- Mediátor posuzuje spolu se stranami vhodnost mediace pro konkrétní případ
- Mediátor zvažuje případné dopady své intervence do procesu
- Mediátor vede mediaci nestranným způsobem
- Mediátor zajišťuje stejné procesní podmínky pro obě strany
- Mediace je možná provádět jen tehdy, když obě strany souhlasí s osobou mediátora (neutralita)
- Informace získané během mediace jsou diskrétní. Informace, které se mediátor dozví na separátních jednáních s jednou stranou, může druhé straně sdělit jen se souhlasem strany, o jejíž informace jde
- Mediace nelze provádět se stranami intoxikovanými nebo těmi, které mají vážné psychické problémy, které omezují jejich schopnost úsudku
- Cílem mediace je dosažení dohody, která je oběma stranami vnímána jako přijatelná
- Strany mohou odstoupit od mediace v kterémkoliv fázi procesu, aniž by bylo nutné sdělit důvod
- Mediátor může od mediace odstoupit z vážných důvodů

III. Povinnosti mediátora ke kolegům

- Mediátor by neměl vědomě vstupovat do žádného sporu mediovaného jiným mediátorem bez předchozího souhlasu všech zúčastněných
- Během procesu mediace se mediátor vyvaruje projevů kritiky kolegů. Kritické připomínky k nim vyjadřuje na vhodném místě a vhodným způsobem

IV. Povinnosti mediátora k profesi

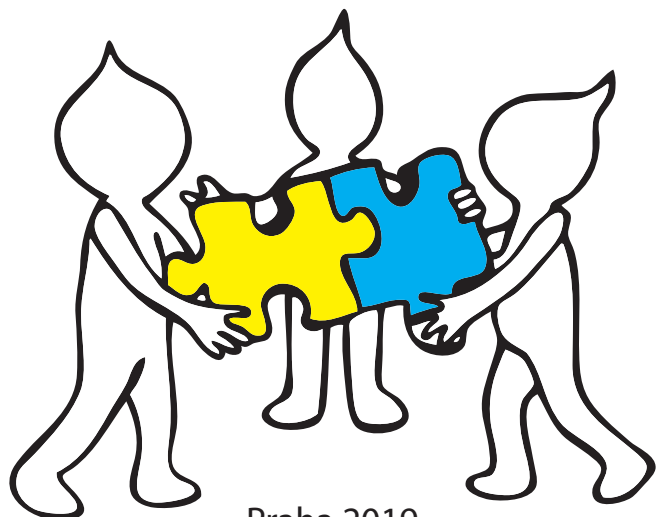
- Mediátor si je vědom toho, že nebude posuzován pouze jako individuální osoba, ale také jako reprezentant profesní organizace
- Mediátor se průběžně vzdělává a zvyšuje svoje praktické i teoretické dovednosti v mediaci
- Mediátor by měl mediovat jen v té oblasti, pro kterou je kvalifikovaný zkušeností nebo výcvikem

V. Povinnosti mediátora ke společnosti

- Mediátor v procesu mediace dbá na to, aby byly brány v úvahu nejen zájmy stran, ale i zájmy společnosti

VI. Řešení stížnosti

- Stížnosti na porušení Etického kodexu mediátorů ČR řeší Etická komise AMČR. Etickou komisí AMČR jmenuje Rada AMČR.

Praha 2019

METODICKÁ PŘÍRUČKA

pro výuku mediace
na vysokých školách

Vydalo nakladatelství TROAS v Praze v roce 2019

Vydání první, náklad 40 ks.

Autorky: Dana Rone, Nicole Grmelová, Lucie Andreisová

Redaktorka publikace: Kateřina Štěpánková, DiS

Jazyková korektura: Mgr. Ing. Klára Vítková

Recenzovaly: doc. JUDr. Jiřina Hásová, Ph.D., JUDr. Ing. Radka Zahradníková, Ph.D.

Grafický design, sazba:

Kateřina Štěpánková, DiS, GRAFIS – grafický servis
grafis@email.cz, www.graficky-servis.cz

Tisk: Dragon Print s. r. o.

© nakladatelství TROAS, 2019

ISBN: 978-80-88055-05-1

Elektronická verze této publikace je k dispozici online na odkaze:
<https://mediation.turiba.lv>

ISBN: 978-80-88055-06-8

Spolufinancováno programem
Evropské unie Erasmus+

Program strategického partnerství Erasmus+ Číslo projektu: 2016-1-LV01-KA203-022660

Dana Rone, Nicole Grmelová, Lucie Andreisová:

METODICKÁ PŘÍRUČKA

pro výuku **mediace**
na vysokých školách

Vznik této metodické příručky byl
podpořen z prostředků Evropské unie.
Tato publikace není určena k prodeji.
Elektronickou verzi této publikace
naleznete na <https://mediation.turiba.lv>.

ISBN: 978-80-88055-06-8

